

R. K. 412, 31.

X 186 2213

87
Pi
174

Q. D. B. V.

DISSERTATIONEM HISTORICO-
POLITICAM

De

SAULE REGE
ISRAELITARUM,

ex

*Amplissimæ Facultatis Philosophicæ
consensu*

IN ALMA PHILYREA

PRÆSES

M. FERDINANDUS GEORGI,

Neost, Ebersvvald.

&

RESPONDENS

MATTHIAS OTTO LEUTZO,

Papendorff.

MARCHICI

Publicæ Eruditorum Διασκέψης

Die XXXI Augusti, Anni M. DC. XIC

H. L. Q. C.

subjicient.

LIPSIÆ,

Typis CHRISTOPHORI GUNTHERI.

H. D. Wöffel

Handwritten text at the top of the page, likely a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Main body of handwritten text in the upper half of the page, consisting of several lines of script.

Handwritten text in the middle section of the page, appearing as a distinct block.

Handwritten text in the lower section of the page, possibly a concluding paragraph or signature area.

I quisquam tritum illud proverbium,
*Asperius nihil est humili cum surgit in
altum,*

exemplo suo illustravit, certe Rex Israeli-
tarum Saul fuit. Is quippe priusquam
Rex eligeretur, sanctus & pius, imò exem-
plar hominis virtuosus erat: post mutatum
autem conditionis suæ statum sectabatur
crudelitatem, arrogantiam, impietatem ali-
aque immania vitia; & virtutes comparatas, munusque Regium
spurcissimis fœdabat maculis: quod ex proposita dissertatione ulte-
rius constabit; ejus namque gratia eandem consignavimus. Ordini
autem servandi gratia historiam ejus ad duo potissimum capita
revocabimus. quorum alterum ea, quæ circa *adeptionem Regni* cum
nostro contigerunt, continebit: alterum autem *administrationem*
Ejusdem imperii considerabit: ubi de factis ejus nostram qualem-
cunque ἐπιχειρῶν politicam addemus, quo Dissertatio jure histori-
co-politicæ nomen mereatur. Faxit DEUS Feliciter!

CAPUT I

De

SAULIS ADEPTIONE REGNI.

§. 1.

Commodissimum adeptionis vocabulum nobis hic vide-
tur; utpote qui per adeptionem Regni, non nisi actum illum
solennem, in quo persona ignota, fortuito, adhibitis certis
ritibus, Reipublicæ gubernacula accipit; intelligimus.

§. 2. Commodius itaque censemus vocabulo *Electiois*; par-
tem solummodo hujus tractationis, modum scilicet involvens: &
Inaugurationis, adjunctum aliquod denotans: & *Creationis*, cum In-
augurationis verbo ferme coincidens: & *Unctionis*, sensu quidem

A 2

biblico

biblico, ut & generali aliquando hæc omnia; at philosophico & speciali, non nisi Inaugurationis ceremoniam complectens.

§. 3. Coincidit autem ex parte tantum, cum *Erectionis* & *Susceptionis* nominibus, non vero totaliter: respectum enim majorem ad populum habent, hujusque liberam & voluntariam electionem, quæ per vota absolvitur, significant: itemque *Occupationis* definitione, quæ tamen ab ambiguitate liberanda, plerumque enim invitatis aliis, tum superioris tum inferioris conditionis hominibus, suscipitur, noster vero ipse invitatus regnum occupavit.

§. 4. Sed mittamus ista, cum sensus inscriptionis ex vocabulis satis liqueat, & conferamus nos ad ipsam tractationem, cujus periodi breves admodum, primo *Subjctum* Saulem; deinde *Objectum* Regnum nempe Israeliticum; post *Causas* varias; tandem *Actum cum Adjunctis* considerabunt.

§. 5. *Subjctum* ergo, cui regia dignitas conferenda est *Saul*, Hebraice *שׂאול*, quod nomen originem hebraicam a *R. שׂאול* agnoscit, & significat *petitum*, vel *postulatum a*): forsitan quia parentes ejus diu *ἀτεκνοί* fuerint, & filium hunc a Deo precibus contenderint: Judæi enim sequentes Dei exemplum, liberis suis plerumque imponebant nomina *σημαντικά*, hinc in recordationem gratiæ Dei nomine isto insignire voluerunt. Si Cabbalistas sequeremur, *pro commodato* & *ad breve tempus permanente* veniret *b*): quam significationem, quia perverse admodum explicant & applicant, nostram non facimus.

a) Vid. *Paforis Onomast. sub h. 6. p. m. 66.* b) conf. *Dn. D. Carpzovii nostri animadv. & not. ad B. Schick. jus Regium p. 57.*

§. 6. Alias non primum hoc nomine signarunt, celebre enim & satis notum erat. Siquidem multo ante ipsum Rex quidam *Edomæus* ita vocatus *c*), & integræ familiæ ex tribu *Simon Saulitice* dictæ, a Saule quodam descenderunt *d*). Noster est *Benjaminita*, *Rex nondum constitutus, sed vitam privatam agens.*

c) *Gen. XXXVI. 37. 1. Paral. I. 48. 49.* d) *Num. XXVI. 13.*

§. 7. In *Alkurao* corrupto nomine *Taluth* vocari, autores nobis sunt *B. Schickardus e*) & *Hottingerus f*): quod licet per *longurionem* explicent (utpote a corporis proceritate quoque commendatur *g*); derivationis tamen rationem ipsi quoque Arabes ignorant *h*).

e) *Tr.*

e) *Tr. de J. R. c. 1. Th. 3. p. 59.* f) *Histor Orient. L. I. c. 3. p. m. 112.* g) *1. Sam. X. 23. 24.* h) *Dn. D. Carpz. l. c. p. 59.*

§ 8. Patriam ejus Gabaam (Hebraice plerumque גבעה quandoque גבעת i) vocatur) fuisse volunt l); urbem in tribu Benjamin sitam, infamem maxime & exiguam, ob beluinos istos homines, qui foeminam Bethlehemiticam, concubinam viri cujusdam Levitici, ex cœca libidine ad mortem usque stuprarant m): & bellum a reliquis tribubus ob flagitium hoc Benjamitis illatum n), quo adeo ad exiguitatem redacti, ut nomen tribus inter reliquas vix mereantur.

i) *Esa. X. 29. &c.* l) *D. Joh. Schmid. Comment. in Hof. V. 8. p. 261. conf. 1. Sam. X. 26. Bissel. Ruin. illustr. Dec. III. Ruin. I. p. 28.* m) *Jud. XIX. 25. 26 c. XX. 5.* n) *Jud. XX. 35.*

§ 9. Parens ejus vocatur hebraice שׂר, aliqui scribunt Cis; qui, licet ex tribu hac omnium obscurissima & ignominiosa o) oriundus, nihil tamen quicquam cum obscuritate ista & ignominia commercii habuit; quin potius cum vitæ probitate & honestate ita commutavit, ut ab omnibus merito laudaretur p). Præterea non tantum animi, sed & corporis viribus memorabilis fuit. q)

o) *Hier. Weller. ad 1. Sam. IX.* p) *Josephus Ant. Jud. L. VI. c. 5. f. 151.* q) *Bissel. l. c. p. 28.*

§ 10. Matris nomen a scriptore sacro quidem reticetur, attamen eam nihil quicquam a Mariti probitate, omniumque virtutum integritate aberrasse, nobis persuademus. Præprimis rei œconomicæ curam, quantum par erat, gessisse autumamus; quæ si ab alterutro saltim conjugum negligatur, & segnius tractetur; facultates, quæ hic concretæ magis, magisque auctæ, ut plurimum decrescere solent.

§ 11. Majores longa serie enumerare velle, supervacaneum duco, cum ex scriptura sacra constet, illum nobili & celeberrimæ prosapiæ ortum debere, viro nempe Jemini Apiab r) a quo ad nostrum usque familia ista integre conservata fuit.

r) *1. Sam. IX. 1. 21 &c.*

§ 12. Ab his nobilibus, pariter ac piis parentibus, recens natus Deo per circumcisionem die octavo consecratus est: parentes quippe ritum hunc inviolabilem observasse, persuasum habemus. Hoc enim neglecto filiolum maximis corporis & animæ periculis involvissent. Neque præfixum illud a Deo tempus s) hic vel ob sacerdotis,

cerdotis, aut valetudinis infantis defectum; *vel* ob peregrinationes diuturnas totius populi, neglectum fuisse legimus. Quamquam alias non facile exemplum pueruli octavo die circumcisi, præter Isaaci in V.T. reperiatur *t*); inde tamen neglectus statim diei colligi nequit.

s) Gen. XVII. 10. seqq. *t*) Dn. Reyher Mathes. Mosaica L. IX. §. 36 p. 295.

§. 13. Magnis equidem officiis & dignitatibus illustribus parentes filium destinasse, affirmare vix audeo: Interim tamen quem a Deo postularunt, ad honorem quoque & gloriam Dei educarunt. Hinc in adolescentia & juvenili ætate, sub disciplina paterna specimina virtutum suarum non contemnenda edebat. *Pietas* ejus erga parentes & *observantia* præcipue laudanda: cum enim aliquando parentis mandatum de quærendis asinabus, molestum licet, absque mora tamen & tædio exsequeretur, continuo ejus sollicitudinem de se metuebat, optando vel in momento sua præsentia eundem a mœstitia avocare.

§. 14. Commendanda nil minus *observantia erga Ministros Dei*, his enim se adeo modeste, ante adeptionem imperii, adeo probe exhibuit, ut nihil supra: nec quicquam contra voluntatem, aut verba illorum facere aut dicere ausus fuerit. Declaravit sane eandem consulturus Videntem (ita tum temporis prophetas vocare solebant, quod *vel per quietem species fuerit objecta*, sive theoretice, seu allegorice & figurate accipienda; *vel ἐκστατικοὶ facti sint, mente non emota, sed saltem elevata; vel sine ἐκστάσει inspirati* u) anxie donum debitæ subjectionis & reverentiæ testimonium quærendo.

u) Verba sunt pl. Rev. Dn. D. Joh. Ern. Pfuel. Præceptoris nostri summa cum cura colendi in *Tr. Elect. phys. de Magia c. II. §. 3. p. 17.*

§. 15. Hæc namque omnia ex singulari quadam *animi demissione & modestia* proficiscebantur: modestissime enim semper & ubique de se sentiebat, nunquam animum elatum & magna affectantem præ se ferendo; sed potius honores, quibus se indignum putabat, omni nisu declinando & avertendo: ne forsan, ascendens in altum, graviori lapsu rueret.

§. 16. *Forma*, quæ in ipso conspicienda erat *externa*, non multum

tum a virtutum tramite aberrabat. Anima namque pulchra, ut solet, in corpore pulchro domicilio non vulgari habitabat. Decora ejus facies, corpus procerum, & alia quæ oculos omnium animosque trahunt, ostendebant superflue, ipsum non sibi, sed populo natum. Verbo: talis erat, qualem & gentes a regibus requirunt: plerique enim gentes in electione Regum *unice respiciunt eos, quos specie egregia & eximia natura donavit.* a) id quod exempla undique cumulata confirmare possunt b).

a) Curt. L. VI. 5. n. 29. b) conf. interim Schönb. Polit.

§. 17. Vitæ torique sociam sibi elegisse, antequam ipse Rex electus, multi sunt, qui affirmant, sed non nisi unicam AHINOAM, Ahimaaz filiam. Quis vero hic fuerit, cum familia ejus & res gestæ in sacris reticeantur, definire neutiquam possumus. Unica hac in statu suo privato contentus erat, etiamsi alias egregiarum formarum admiratorem & affectatorem citius credas, quam censorem aut contemptorem c).

c) conf. Drus. ad Difficil. loca Sam. c. IX.

§. 18. De *Conditione vitæ* alii hoc, alii aliud sentiunt. Neutiquam autem nugis Alkurani assentire possumus, qui, ut Hottingerus refert d), ipsum *pauperem, villicum aut coriarium* fuisse fabulatur; quin potius ex demo nobili atque opulenta natum cum Mendoza e), Drusio f) aliisque sentimus: Nam parens & ipse, quamvis agasones fuerint, nostris tamen Equisonibus omnino comparandi videntur g) qui plerumque ditiores esse solent.

d) *Hist. orient. L. I. c. 3 p. 113.* e) *ad 1. Sam IX. 2.* f) *l. cit.* g) Schick. *J. R. p. 58.*

§. 19. Objectum jam, regnum nempe Israeliticum, brevibus considerandum venit, ubi non adeo operosi erimus in consarcinanda terræ descriptione ab ejus fertilitate, aeris temperie, montibus, fluminibus, urbibus, aliisque Oratorum fontibus; siquidem undiquaque & ingentia volumina, in quibus ad nauseam terra ista, secundum hæc argumenta descripta, extant; & scopus quoque noster id non exigit. Sufficiet ex iis *terram nominasse, situmque ejusdem ostendisse,* ne aliud faciendo plane nihil fecisse videamur.

§. 20. Terræ igitur, cujus princeps Saul denominandus erat, nomen est vel *Chanaan*, ob incolam Chanaanum, filium Cham, nepotæ Noachi; vel *Palæstina*, a Philistinis, qui eam inhabitaverant; vel
terra

terra septem gentium, a familiis septem *b*); vel *terra promissionis*, quod Israelitarum progenitoribus divinitus promissa esset.

b) Deut. VII. 1.

§. 21. Regiones adjacentes sunt *ab Oriente* (respectu Hierosolymæ, medium locum ob celebritatem & quasi centrum obtinentis) partim Cæle-Syria, quæ Arabibus Algaur, Hebræis Amuca, Syris Amyca dicebatur *i*); Arabia tripartitæ montes partim. *Ad meridiem* regiones sunt *Edom* seu Idumæa, in qua montes Seir & portus Eziongeber, atque Elath, *Egyptus* & *Æthiopia*, quæ magnam Arabiæ & Africæ supra Ægyptum partem complectitur. *Occidentales* provinciæ sunt Javan seu Jonia & universæ Græcorum in Asia, Græcia, Italia & Gallia nationes. *Versus Septentrionem* sequitur Tzor seu Tyrus (unde Syriæ nomen deductum existimat Bochartus *l*) Tzoba, Damascus & Mesopotamia *m*).

i) Teste Sam. Bocharto in *Chanaan* L. I. c. 1. p. 366. *l*) *Phaleg*. L. VI. c. 34. p. 341. *m*) Vid. plura ap. Hornium *Geograph. sacr. & prof.* * * a. Bissel. *Topothes. terræ S. c.* II p. 13. 14.

§. 22. *Mores* item *incolarum* accurate descripturo non modo difficile, sed & impossibile, imo tædiosum esset; cum non omnium iidem, nec etiam semper. Communiter tamen superstitionis & credulitatis, arrogantia, pertinaciæ aliorumque vitiorum accusantur: sed hæc quia in uno atque altero reperiuntur, omnibus attribui haut queunt.

§. 23. *Statum* potius *Reipublicæ* considerabimus: hoc enim hic præprimis requiritur: quo cognito, de multis aliis feliciter iudicium nostrum interponere possumus. Considerari hic potest vel *respectu tranquillitatis publicæ*, vel *respectu formæ Reipublicæ*, ejusque administrationis.

§. 24. Priorem non possumus non pacatum vocare; Samuel quippe omnes Israelitarum hostes ita ad angustias redegerat, ut nemo quidquam hostilitatis adversus eos tentare auderet: Nam strenuus miles superiores semper obtinebat partes, victoriamque reportabat quia manus Domini continuo cum ipso erat *n*).

n) 1. Sam. VII. 13.

§. 25. Nec ulli quoque tumultus inter Israelitas ipsos vigeant, sed quilibet sua sorte contentus, amicissime alteri cohabitabat, sicque terror adjacentium populorum gravior & Reipublicæ status

status felicior erat. Non enim omnium animi instar Cretenfium ad gratiam redeunt, seque adversus hostes communes consociant. Cupiditas vindictæ non raro unamquamque occasionem animadvertit, sive etiam cum detrimento Reipublicæ fiat.

§. 26. *Forma Reipublicæ* tum temporis *extraordinaria* videtur, ut propterea vix ad species Rerumpublicarum ab Aristotele recensitarum reduci possit. Josephus o) eam vocat *Theocratiam* p) cui assentiunt alii, Rabbinii q) & Philosophi. Deus enim peculiariter populo huic omnes præscripserat leges civiles, secundum quas vivere tenebantur, quæque alios non obligabant r). Et si quis contra istas quid commisisset, secundum leges hasce & a Deo præscriptum puniendi modum, puniebatur. Peculiari quoque modo præsentiam suam Deus ipsis largiebatur, hinc de ejus voluntate citius ipsis constare poterat. Et ut multa paucis comprehendam: Ipsos nihil quicquam inconsulto Deo agere debuisse, sed analysin omnium negotiorum publicorum in Deum factam esse constat s).

o) L. II. contra Appion. p) Vid. B. Thomasi *philosoph. pr. T. 42.* q) Schick. *J. R. p. 3.* r) H. Gröt. *de J. B. & P. L. I. c. 1. §. 16. p. m. 7 8.* s) conf. Boxhornii *Instit. Pol. L. II. c. 1. §. 6. p. 376.*

§. 27. Interim tamen largimur, Magnates & Proceres sæpius se congregasse, deque Reipublicæ salute consilia fovisse; quod & ultimis ante regem electum temporibus factum, aperte constat. Ex quibus aliquis auctoritatem judicum in dubium vocare posset, quod nimirum eorum placita ultra sphaeram consensus magnatum extensa non fuerint, & judicem os quasi collegii tantum fuisse, atq; negotia suscepturi publica, nomine omnium exsequi debuisse, etiam si contra ipsum judicem essent affecta.

§. 28. Sed finem propositum consiliis suis non semper obtinere poterant, præprimis quando infelicem suscepti negotii progressum ex Oraculo divino futurum didicerant, ubi necessario a cœptis desistendum erat, ne damnum Reipublicæ afferrent, Deumque alicujus mendacii impie & tacite arguerent. Idem fecerunt Ethnici, bella aut alia negotia suscepturi, qui informati ex oraculo suo circa eventum, vel suscipiebant illa negotia, vel desistebant a cœptis, vel negligebant aut non affectabant ea.

§. 29. Leges autem secundum quas Israelitæ vivere promiserant, normam administrationis fuisse, asserere non vereor: quæ et-

B

iam

iam, quo juri naturæ, quod immutabile, & nec a Deo mutari potest, r) convenientiores, eo rectius secundum eas Respublica administratur; siue illæ jam sint a Deo siue ab hominibus consignatæ modo receptæ & confirmatæ sint. Illam vero leges divinæ præ reliquis prærogativam habent, quod tutius absque probatione ipsis fides haberi possit, non contra jus naturæ esse latas: Deus enim, qui injustus nunquam est, quicquam adversus jus illud præcipere potest u). Obligare autem alios non poterant, quia ab aliis non receptæ erant

r) H. Grot. de J. B. & P. L. I. c. 1. § 10. p. 4. u) H. Grot. L. c. § 17. p. 9.

§. 30. Peculiaris sane erat gratia, quam Deus Israelitis largitus fuerat, quod hostibus instantibus, auxilii divini certiores, eosdem vel aggredi, vel commode aggredi; ditionum suarum quoque terminos extensuri, opportunum tempus expectare poterant, quo neglecto improvise sæpe oppressi sunt. Nec tamen hæc gratia tempore Regum cessit, ubi his sæpissime occasiones belli indicatæ fuerunt. Manet itaque forma Reipublicæ Theocratica, quia difficulter ad ordinariam refertur.

§. 31. Non immerito inde admiramur, cur Theocratia istius, atque adeo libertatis suæ pertæsi, Regem sibi expetierint? Causas aut quas prætenderunt brevibus considerabimus: sine ulla enim ratione ulloque fundamento periculosa illa mutatio, præcipue a Reipublicæ incrementa quærentibus, in eadem suscipi vix potuit.

§. 32. Primum pro mutanda ista forma *argumentum* desumptum erat *ab impietate filiorum Samuelis*, per contemptum ita dictorum (quemadmodum David FILII ISAI nomen a Saule audit) qui, contra plane officii rationem, jus populo non dicebant, sed vendebant x). Eoque ipso satis luculenter, præstantium virorum filios, multum quandoque a progenitorum moribus abesse, confirmabant.

x) Bissel. Dec. III. Ruin. I. p. 42.

§. 33. Nimirum ne contra Magistratum insurrexisse viderentur, in dubium vocant officia filiorum Samuelis, neque actu judices esse agnoscunt. Facile id fieri poterat: nam paren illos inconsulto Domino y) Reipublicæ præfecerat, quod tamen contra theocratia naturam; & ministrorum instar Samueli solummodo fuisse videbatur, qui controversias graviores parenti decidendas

com-

committebant; ideoque ex propria autoritate lites omnes dirimere non poterant: & iudicum tandem numerus præter consuetudinem auctus erat.

1) Micræl. H.E. L. I. Sect. II. qu. 22.

§. 34. Sed uti consequentia argumenti hujus, fidem non servat, ita etiam seniores a seditionis crimine se vix liberare poterunt: Nam nihilominus *peccarunt in Magistratum*, cui obedire etiam impio, lex divina præcipit. *Samueli* quoque iudici, crimen unum alterumque affingunt, partim domesticum, pravam liberorum educationem; publicum partim, scelerum conniventiam. Sed ab utroque facile absolvendus: nam filiorum nequitia educationi non semper adscribenda, cum pii parentes quicquid liberis conducat, accersere soleant, nec scopum attingant. Ad hæc scelera ista latebant senem: extra ergo culpam erat, qui filios non præsumebat malos. Ipsis imo senioribus culpa imputanda, quod filios non detulerint ad patrem

2) *Antiquit. Jud. L. VI.*

§. 35. *Morbus deinde Samuelis*, senectutem puta (erat enim circiter 60 annorum) argumento ipsis non facile contemnendo erat. Senex es, inquiunt, adeoque officio tuo satisfacere non potes. Falsum hoc: aliud demonstrabat Regejam constituto, quo tempore insignem Reipublicæ operam præstitit. Senem esse ajunt, adeoque morti vicinum, quo defuncto, filii nequitiam suam apertius prodituri essent quam nunc, quantum possunt ob parentis auctoritatem celant; Insolentia ideoque & nequitia illorum in tempore frenanda, quo a nequitia desisterent.

§. 36. Urgebant porro *morem & consuetudinem reliquarum gentium*, quas sibi non pares, multo minus superiores æstimabant. Quasi vero gentibus digniores non fuissent: Gentes enim destituta Rege Deo, indigebant Rege homine, nostri autem neutiquam; ideoque nobiliores erant.

§. 37. Sed præcipuam fuisse causam videtur *Bellum a Naas Ammonitide ipsis paratum*, cui Samuelem obviam ire posse non credebant: Sed debilem esse, tacite ipsi confirmant, dum vix eandem proferre audent, ideoque præter hæc, nulla de eadem memorabimus.

§. 38. His muniti rationibus, legati senem accedebent, ele-

tionem Regis expetentes: sed ille præmissa dehortatione ab inconsiderato proposito, cum spe quæsitæ acceptionis dimittit: Impium enim negotium & ipsa reprehensione divina dignum *a)* videbat. Gubernationem Altissimi ad auxilium humanum fugiendo, aspernabantur. Libertatem, quæ illis haud ignota, neque ejus ita impatientes, ut Armenii *b)*, Cappadoces *c)*, Asiatici Græci *d)*, & alii, respuebant; & servitutis jugum ferre nequibant, quin potius ab Ægyptiaco liberati, quotannis diem solenniter in memoriam liberationis istius celebrabant.

a) 1. Sam. VIII. 6. *b)* Tacit. Annal. L. XIII. 34. *c)* Justin. L. XXXVIII. c. 2.

d) M. Acilius Cos. Rom. ap. Liv. L. XXXVI. 17.

§. 39. Ast cælo terræque dicta erant omnia, quæcunque Samuel excipiebat, nec quenquam ullo argumento flectere poterat: *pulchrum enim iis videbatur conspiciere hominem auratum & gemmatum, splendide habitantem & epulantem, procedentem cum ingenti satellitio καὶ μετὰ πολλῆς φαντασίας*, inquit H. Grotius *e)*.

e) ad 1. Sam VIII. 19. ap. Calov. in Bibl. Illustr. P. 1. f. 747.

§. 40. Interim dum hæc aguntur, Saul parentis asinas a consueto domicilio aberrantes quærit; & cum pervestigasset vias nemoraque omnia, asinas quidem non invenit, sed Regnum: nec secus ac Abdolonymus *f)* steriles herbas eligens, ut hortum repur-garet, Rex salutatus est.

f) Curt. L. IV. c. 1.

§. 41. Non tamen cum Abdolonymo Samueli illud ipsi annuncianti respondet cunctando: satisne sanus esset, qui tam proterve sibi illuderet *g)*? (quanquam dicta non parum suspecta viderentur) sed se indignum munere isto ultro fatetur, & suam familiam tanquam exilem, considerandam proponit.

g) Curt. loc. cit.

§. 42. Tandem paucos post dies Samuel universum populum, Regem ex illo electurus, convocabat. Ut vero se ab omni suspitione liberaret; dissidiis ex tribuum æqualitate orturis præveniret; & præconceptas de tribu Judæ opiniones *b)* populo excuteret, sorti rem committit quæ quia a Deo dirigitur *i)* minus fallibilis esse poterat.

b) conf. Gen. XLIX. 10. *i)* Prov. XVI. 33.

§. 43. Quamvis autem R. Abarbenel fortitionem istam confirma-

firmationem eorum, quæ sacerdos ex Urim & Thummim populo prædixerat, solummodo fuisse asserat: & R. David Kimchi fortis plane mentionem non faciat; sed simpliciter Saul per Urim & Thummim deprehensum doceat *k*): nos tamen præeunte S. Scriptura certo ad indicandum Regem fuisse adhibitam statuimus.

k) conf. Dn. D. Carpzovii *Animad. & not. Sch. J. R.* p. 18.

§. 44. Sortitio ista quomodo peracta sit ex Raschi discimus, qui ad 1. Sam. X. 21. hæc annotavit: *Inscripta erant eorum (Israelitarum sc.) nomina schedis, quas in capsula reponebant (alii suspicantur, Samuelem conscripta nomina in sinum, sive suum, sive proximi cujusdam probatæ virtutis viri coniecisse l), atque tunc propheta immittebat manum & extraherebat schedam unicam, quam nomine Saulis signatam conspiciebant m).* Adeoque sortitio ista non *localis*) ubi omnes personæ præsentis juxta tribus in certas classes collocatæ; sed *descriptiva* erat, ubi cognationum nomina, etiam absentium, schedulis inscripta, in capsula vel urna, vel gremio abscondita erant & postmodum extrahebantur.

l) Jac. Saliarius *Epit. fusior. A. 2969 n. 4. ap. Bissel. Dec. III. p. 73.* *m*) Dn. D. Carpz. *l. cit.*

§. 45. Tandem Saulem fors deprehendit, hominem juxta sententiam *Judaorum* Regiæ dignitatis indignum: nam ab hoc honore, præter reliquos etiam agasones in Talmude excludunt *n*); & *Alkurani* qui, quod esset Benjaminita, regnum ad illum non pertinuisse docet *o*).

n) Schick. *J. R.* p. 52. 54. *o*) Hotting *Histor. Orient. L. I. c. 3 p. 113.*

§. 46. Atque hic erat *modus adeptionis* Regni, qui *respectu Dei* per Electionem (hinc Saul electus Dei *p*) dicitur) *respectu populi* per fortitionem fiebat. Et quamvis Saul electus a populo dicatur *q*); optime tamen hæc electio de forma Republicæ, ita ut concretum pro abstracto positum, ipsum Regnum denotet, intelligi poterit.

p) 1. Sam. X. 24. *q*) ib. c. XII. 13. coll. c. VI. 18.

§. 47. Modum vero hunc legitimum fuisse etiam *Alkuranus* vult, quando *Angelos in confirmationem electionis Saulis, arcam fæderis e caelo attulisse* refert; quemadmodum hoc B. Schickardus ex eo, sed ut nugas, annotavit *r*), & merito quidem, cum dubium sit, an *Judæi*, studiosi alias fabularum collectores *s*), hanc attellanam recenseant.

r) l. cit. p. 59. s) Hotting. *Enneas Dissert. philol. Theol. D.I. p. 1. 2.*

§. 48. Rectius itaque *confirmatio hujus sortis ex antecessa un-
ctione & subsequuta inauguratione colligitur. Hæc, uti omniumfer-
me Regum a sacro ordine initium cœpit, ut nimirum reverentia
Deo & religioni exhiberetur t).*

t) Cl. Becman *De Dignit. Illustr. Dissert. IV. c. I. § 2. p. 81.*

§. 49. *Unctio* item peragebatur a Propheta divini consilii se-
creto interprete. Quod officium regulariter summi sacerdotis e-
rat, teste Alphonso Tostato u); sed quia dubius Regni administra-
tor, & ex ignominiosa tribu natus, ad Prophetam munus hoc devo-
lutum est x).

u) *Comment ad L. I. Reg. Sam. X q. 2.* x) M. Colbius *in Dissertat. supra Ps.
XLV 8. §. 78. p. 55. 56.*

§. 50. Erat autem ista tessera divini spiritus ac interiorem il-
lam spiritus affluentiam in novo Rege designabat y), eidemque ut
cum Cunæo z) loquar, celsitudinem quandam divinam & majesta-
tem addebat, sacro-sanctus in terris ut esset & commercia cum
Numine haberet.

y) M. Colbius *loco cit. §. 86. p. 63.* z) *De R. H. L. I. c. 14.*

§. 51. *Oleum*, quo noster unctus, non fuisse unguentum sacrum,
seu oleum unctiois Exod. XXX, 22-25. descriptum: sed oleum Bal-
sami, quod instar aquæ vestes non polluebat a), quidam volunt;
quia illo soli Davidici Reges inuncti creduntur b). Verum enim
vero Samuelem oleum sacrum adhibuisse ex 1. Sam. X, 1. 2. coll. cum
aliis locis, ubi de unctioe Regum agitur, satis constat c). Quod
autem non in cornu, sed in lenticula a Samuele contentum fuerit,
forsan absque necessitate observarunt.

a) *conf. Drud. Difficil. loca, Sam. X, 1. f. 493.* b) Schind. *Lex R. פֶּכֶךְ Schick.
l. c. p. 79.* c) Dn. D. A. Pfeiffer *Antiquit. Ebraicarum c. XXVIII. §. 2*

§. 52. *Quomodo* vero hoc oleum capiti Saulis infuderit, ite-
rum Hebræorum Magistris credere tenemur, qui observante Sel-
deno d), Schickardo e), Cunæo f), aliisque, Reges ad differenti-
am Pontificum in formam coronæ circa caput, hos vero in formam
crucis supra caput, illitos fuisse, scribunt.

d) *De success. in Pontif. L. II. c. 9. p. 242. 243.* e) *loc. cit. p. 75.* f) *de R. H. L. I.*

§. 53. *Locum unctiois* fuisse RAMATH cum B. Franzio g) statui-
mus, ibi enim erat domicilium Samuelis h), ibi quoque Saul ipsum
allocu-

allocutus est *i*), & ibi Samuel altare ædificaverat *l*). Quamvis at-
tem Judæi, in specie R. Lipmannus *m*), urbem Silo, occasione di-
cti Gen XLIX. 10. indicent *n*), id tamen absque ullo Scripturæ
fundamento, nisi plane illa adverstante, fit.

g) Schol. Sacrif. Disp. XI §. 64. p. 309. *h*) 1 Sam. VII. 17. c VIII. 4. *i*) loc. cit.
c. IX. 4 *l*) c. VII. 17. *m*) ap. Dn. D Pfeiffer, Dub Vexat. Script.
p. 203. & Exercitat. VI. quæ est de Schilob. §. 14. *n*) Franz. l. c. §. 63.
p. 308.

§. 54. Pari itidem probationis defectu laborat illorum asser-
tio, qui ex unico Salomonis ad fontem deducti exemplo, infirma
plane conjectura colligunt: omnes Reges communiter, adeoque
Saulem, juxta fontem fuisse unctos *n*); nam Salomon ob loci forsan
commoditatem ibi unctus *o*); vel boni ominis gratia, ad denotan-
dam bonam administrationem, quemadmodum Abimelecho ex
auspicio annosæ ac diu virentis arboris *p*), perennitatem novo Re-
gi vovebant *q*).

n) conf Lensden. Philol. Hebr. mixt. Dissert. XXV §. 8. f. 166. *o*) Dn. D.
Carpz l. c. p. 71. *p*) Jud. IX. 6. *q*) M. Vvilke Dissert. de Vna
Salomonis §. 33. VVitteb. anno 1655. hab.

§. 55. Unctionem excipiebat *Osculum*, quod Samuel cum Saule solus,
huic *vel* ex singulari in regē amore; *vel* ex reverentia; *vel* ad deno-
tandam subjectionē & suam & totius populi *r*) exhibuit. Neque hoc
a moribus gentium discrepat, ita enim Persas novum suum Regem,
quamvis post votivam acclamationem, osculari referunt *s*). Alias
nunquam post unctionem Regi Hebræorum infixum, observavimus.

r) Fessel. Adversar. Sacr. L. III. c. 7. §. 11. p. 286. *s*) Olear. Itiner. Pers. L. V. c. 29.
p. 633.

§. 56. An vero os, an aliud membrum osculatus fuerit, diver-
sæ sunt sententiæ. H. Grotius *t*) ait: Samuel *ut futuri Regis manum*
osculatus est. Ast si secundum regulam Aben-Esfræ (vel R. Mose
Ben. Nachman *u*), lis esset componenda; sequeretur ipsum os non
aliud membrum osculatum fuisse, ita enim ille: *Verbum פושׁ si cum*
Accusativo nude construatur, (פושׁ) significat osculari in os: at
cum ꝑ aliud membrum v. g. manus ut apud Polonos, Mascovitas,
(x) & alios; humeros & genua, quod faciunt Turcæ (y): pollices, more
Neapolitanorum (z): pedes, juxta consuetudinem Persarum tum
veterum, a) tum recentiorum b), aliaq; membra: sed hanc regulam
rejjicit, qui eam citat, Dilherrus in Annotat. ad Cant. Cant. p. 5.

t) ad

t) ad 1. Sam. X. 1. ap. Calov. B. Ill. p. 749. u) conf. Buxtorff. in Lex. Chald. Talm. Rabbin. sub. h. s. f. 1405. x) Olear. Itin. Mosc. L. III. c. 13. p. 247. y) ex Zenob. Cent. V. proverb. 25. Zvvingero Vol. I. Theatr. V. H. L. III. f. 352. Kempius Tr. de Osculis, D. IX. §. 9. seqq. z) Camerar. Hor. subcis. Cent. I. c. 6. p. 56. a) Fessel. ex Xenophonte l. cit. b) Olear. L. cit. L. V. p. 633.

§ 57. Circa *Inaugurationem*, actum illum solennem, quo regia dignitas non quidem initia sumit, quaquaeversum tamen patefit, cum antea tectior esset c); notamus *primo locum*, qui erat Masphat, civitas Benjamin d), quam dirutam Asa postea reparavit e). Celebris alias locus, ob comitia Israelitarum, qui ad decernendum negotia publica convenerant; & alios conventus sacros: publicæ enim hic preces celebrabantur f). Ideoque & huic negotio exequendo conveniens.

c) Becman. de Dignit. Illustr. p. 81. d) Jos. XIII. 26 e) 1. Reg. XV. 22. f) 1. Sam. VII. 6.

§ 58. Circa *Clinodiorum*, ut vocant, *collationem* aliosque ritus exhibitos pauca annotata invenire licuit. Attamen notum est, nostris non modo; sed & antiquis temporibus, certis quibusdam usos fuisse ornamentis, quæ, quia plerumque pro varietate circumstantiarum variant, accurate describi nequeunt.

§ 59. Solet alias *Coronatio* in specie ex præcipuis inaugurationis ceremoniis esse, an vero hic neglecta fuerit, negare non audeo. Legimus enim Saulem nostrum Coronam (licet vox Hebraica כתר commode per Diadema explicari possit, quod Dn. Becmanus g) vult, nobis tamen hic perinde est, quacunque significatione accipiatur, quia Diademata coronarum loco usurparunt) in bello adversus Philistinos gessisse h); ideoque non plane ignota. Et fortassis successores, majorum exemplum secuti, coronationem ab hoc tempore derivarunt, sic enim Joasi in templo coronatum legimus i).

g) de Dignit. Ill. Diff. IV. c. 3. §. 1. p. 98. h) 2. Sam. I. 10. i) 2 Reg. XI. 12. 14. 2. Paral. XXIII. 11.

§ 60. Circa *Sceptri collationem* nil minus hæsitamus, res enim est solida confirmatione carens. Si vero quis ex continua hæstæ gestatione (istæ enim sceptrorum loca implevisse, docet nos Justinus, quando ait: *per ea tempora Reges hastas pro Diademate habebant,*

bebant, quas greci sceptrā dixere i) aliquid colligere velit, pro lubi-
tu faciat; nos enim non adeo dissentientes habebit.

i) Justin. L. XLIII. 3.

§. 61. Certiores autem multo affirmamus: Ipsum post sortitio-
nem factam in conspectum universi populi collocatum & a Prophe-
ta brevi ac elegantissima oratione commendatum fuisse: populum-
que post dictam, Regi seros annos, fausta que omnia, inter bucci-
narum ac fistularum concentum (ut creditur) solenni ista formula:
VIVAT REX! apprecatum fuisse; hisque ipsis fidem obedientiæ
ac subjectionis dedisse.

§. 62. Et quemadmodum alias iudices consulturi, dona se-
cum afferre solebant, ut gratiam sibi conciliarent, reverentiamque
suam contestarentur: ita etiam hic, secundum morem gentium v.g.
Persarum, veterum l) & recentiorum m), Parthorum n), aliarum-
que, dona sua populus in gratulationis & lætitiæ, itemque subje-
ctionis signum novo Regi afferebat.

l) Cæsar. Rhodig XIII 16. m) Olear. Itin. Pers. L. V. c. 29. f. 633. n) Senec.
Epist. XVII.

§. 63. Sed ut solet: omnes malevolorum dentes neque pri-
vatus homo effugere potest, quanto minus princeps, qui vel *ob di-*
gnitatem, vel *potestatem*, plerisque est invisus: magis *ob defectus*, si
qui in illo reperiuntur. Abdolonymi humilitatem inopiamque
ditissimus quisque apud amicos Alexandri criminabatur o). Nec
Rex ille, quem Lydii ex officina fabri plaustrarii vocabant, sine
probrio vivere poterat. Noster quod esset plebejus, citius convi-
tiis atque obtreccionibus aliorum erat obnoxius: nam præter
denegationem donorum, pessima quæque de ipso loquebantur, ob-
tendentes exiguitatem ejus & juvandi impotentiam.

o) Curt. L. IV. c. 1. p) ex Heraclid. Keckerm. Diss. polit. special. extraord. II.
§. 3. p. 34.

§. 64. Contemptus autem iste vitio non carebat: Saul enim
cui Majestas jam collata, ob defectus, qui in eo deprehendebantur
(qui tamen tanti non erant) non poterat contemni, nisi simul cha-
racter ejus indelebilis contemneretur. Ad hæc contemptus hic
indignationi junctus, quæ semper resistendi propositum involvit:
Sed quid contemptoribus acciderit infra videbimus. cap. II. §. 37.

§. 65. Tandem, adhibitis omnibus enumeratis ceremoniis,
C splen-

splendidus ipsum exercitus domum comitabatur: reliquorum autem quilibet habitaculum suum petebat. Sicque Reipublicæ pristina forma abrogata, iudices emeriti & novus Rex constitutus erat.

§ 66. Quoto autem Mundi anno hæc quæcunque dicta contigerint, dissensus auctorum vix numerabilis, eorumque speciales hypotheses, determinandum non permittunt. *Calvisius* Annum M. 2875. ante Chr. nat. 1073. numerat q): Sed *B. Calovius* his, 63. annos adjicit & A.M. 2938. constituit, exitus annum 425. r). Ab hoc non multum aberrat *D. Job. Cluverus*, qui annum exitus Regiminis Saulis facit 2950, ast quia hujus Regimen cum Samuelis conjungit, certum denominare, nec nos cum ipso possumus s). *B. Ar. Montanus* Saulem Regem electum fuisse scribit sub finem anni 2959. & *B. Calovii* numerum ad 21. annos auget t). His *Celeb. Wasmuthus*, *ὄν ἐν ἀγίοις!* porro aliquot decennia adjicit. Nam ab A. M. ad templum Salomonis numerat 3113 annos, his si subtrahantur 4. Anni Regiminis Salomonis & 40. Regiminis Davidis, remanet 3069 annus exitus Regiminis Saulis. Jam si denuo ab his anni Regiminis Saulis subtraherentur, insignis itidem discrepantia a *B. Calovio* deprehenderetur u). De aliorum circa hanc materiam sententiis nihil dicemus, multo minus eas ad veram vel probabilem eruendam afferemus, siquidem extricis his explicaturi, nos met-ipsos magis illis magisque involveremus. Interim multum *B. Wasmuthi* favere non diffitemur.

q) in opere *chronol.* f. 23. a. vid. *Micraël. H. E. P. III. p. m. 559.* r) *Bibl. illustr. T. I. p. 39.* s) *Comput. chronol. Regiomonti anno 1642 edit. Epoch. IV. t) conf. chronol. Bibliis ejusdem annexam* u) Vid. idem in *specim Apodict. de principiis & fundamentis novi computi cyclici sect. I. f. 37. 41.*

§. 67. Dubia tamen ista chronologica thematis hujus veritati parum obesse possunt, cum certitudo anni argumentum non unicum veritatis historicæ sit; quæ historiarum quidem confusionem prohibet, & naturalem nexum confirmat, nequiquam destruit. Nos proposito nostro satisfacturi, hæc relinquimus, & progredimur ad cap. seq. sit ergo

CAPIT

CAPUT II.

De

SAULIS ADMINISTRATIONE REGNI.

§. 1.

Administrationis voce plerisque politicis consueta utimur, ad indicandam *actionum Regis juxta potestatem, vel licentiam suam ad certum finem directarum, considerationem.*

§. 2. Cumque omnis actio propter finem suscipiatur & ex eo quoque recte cognoscatur; non inconueniens methodo erit, si ea, quæ circa finem observatu digna sunt, lecturo ostendamus.

§. 3. Arduum sane, fateor, & difficile est, aliorum actiones æstimare & absconditos fines eruere, præcipue quando virtutes cum vitiis mixtas habent; difficilius vero Regum actiones ex finibus agnoscuntur, cum corda ipsorum, Scriptura teste *a)*, sint inscrutabilia, & nullos ferme fines propositos & fixos habere videantur. Attamen & gratum, quando ex ipsis notis, cujus monetæ sit, aliquem agnoscimus; vel ex mediis saltim, qualis finis obtineri possit, concludimus.

a) Prov. XXV. 3.

§. 4. Ast enim vero, ut hic aliquid posuisse videamur, dicimus: *Saulem omnes actiones suas magis in commodum proprium & privatum quam publicum & commune direxisse.* Et hoc, præter confessionem propriam, nobis media, quæ pro obtinendo hoc fine adhibuit, demonstrabunt.

§. 5. *Primario* nimirum & *per se* hunc finem intendebat: licet interim boni *per accidens*, & *secundario* inde provenirent, qualis v.g. defensio populi, expulsio & deletio Amalekitarum & alii: hi tamen *formaliter* non semper intendebantur. Licebit itaque nobis a *maxima regiminis parte* finem hunc derivare.

§. 6. *Non semper* fines hos intentos fuisse dicimus: adeoque negamus, Saulem continuo privatum quæsisse commodum: novimus enim optime, ipsum teneri adhuc regni administratore, se probum admodum principem exhibuisse: ast in hac probitate, quia non diu perstitit, & pravitatis cum probitate præter omnium spem commutatæ occulte initium tegerit, non possumus non omnes

ejus actiones *conjunctim* considerare, ut inexcusabilem ut facilem actionum transpositionem evitemus.

§ 7. Expresse ipse, præter intentionem & iratus, ingenium suum ad propria commoda magis quam publica acutum, prodit; cum filio in odium parentis erga Davidem innocentissimum inquirenti, hoc responsum daret: Hic si vivit regnum tuum consistere nequit *b)* Quibus aperte satis animi sui morbum prodebat, ipsum filii in Regno successionem quæsisisse, cui David maximo impedimento videbatur.

b) 1. Sam. XX. 31.

§ 8. Nimirum Regem se esse *atque solum summam ac perpetuam, legibusque solutam in cives & subditos potestatem habere* sciebat; ideoque pro lubitu omnia facere posse credebat, non modo finem intendendo, sed & positive & remote promovendo.

§ 9. Ita equidem se res habebat. Non enim Rex talis erat, quales Gen. XIV. 3. 4. descripti, qui ab alio Rege superiore dependebant, & rebellium nomen mereri poterant; aut quales palestini Reguli *c)* impotentes, multi in parva regione: sed qui vel *Regis Regum* nomine venire poterat, quali titulo *Nebucadnezar* a Daniele Propheta insigniebatur *d)*: quem *Tigranes* Armenia quondam Rex a *Lucullo* (a quo postmodum bello victus *e)* avidissime desiderabat *f)*.

c) Jos. XII. d) Dan. II. 37. e) Justinus L. XL. 2. f) Strabo in fine L. XI. Appian. p. 118. conf. Thyssii observat. ad Justin. p. 451.

§ 10. Potestas porro ejus *certo tempore non erat alligata*, quem admodum v. g. Ducis Genevensis duobus annis *g)*: sed durabat ad dies vitæ. Hinc semel electus neque potestate ista privari, neque etiam alius *Tyranno* vel superior præfici, vel æqualis adjungi poterat.

g) Ad. Conzen. L. VII. pol. c. XIX. §. II.

§. II. Potestas denique ejus erat *propria*, neque ab uno aliquo, aut multis concessa, neque legibus ullis adstricta, vel civilibus, quoad *forum internum & externum*; vel moralibus quoad *forum externum, non internum* hoc est: immunis erat & a reddenda ratione commissorum peccatorum, homicidii v. g. adulterii, aliorumque vitiorum, & a pœna civili; sive a nemine in jus vocari poterat. Sed
hujus

hujus potestatis cum sæpius abusus occurrat, neququam omnes a-
ctiones laudabiles erunt.

§. 12. Media, quibus pro adipiscendo fine suo privato usus
ex ipsis administrationis actibus elucescent, modo simulandi &
dissimulandi nubecula, sacra alias Pseudo-Politicorum anchora *b)*
removeatur. Actus autem illi commode in *Togatos* & *Sagatos* di-
spesci poterunt, sive quid tempore pacis domi, & quid in bello gef-
serit: his enim duobus membris totum absolvi posse negotium ex-
istimamus.

b) conf. Pelleri *polit. scelerat. Impugn.* p. 245.

§. 13. Administratio autem *Togata*, fuit vel *publica*, ubi curam
ejus circa *personas* extra domum regiam degentes, ut *& res*, quæ iti-
dem non ad aulam spectant, considerare possumus; vel *privata*,
quæ curam circa *seipsum, liberos, ministros, domum* suam Regiam
animadvertit.

§. 14. *Subditi* ergo hic se primum sistunt, qui vel res sacras
vel profanas tractant: sive sunt vel *Ecclesiastici*, quibus annumera-
mus Prophetas, sacerdotes, horumque filios; vel *Politici*, reliqui.

§. 15. Propheta Samuel equidem ab initio Regiminis Regi
gratus acceptusque erat: Verum quia peccata ejus commissa ju-
xta severum Dei mandatum graviter reprehenderet, sensim magis
magisque contemnebatur; adeo, ut ultimis temporibus, Rex nego-
tium suscepturus publicum, ipsum non amplius ad consulendum
Deum accerferet; sed ex sacerdotum ordine alium adhiberet, qui
pro ipsius nutu & arbitrio, aut consuleret Dominum aut à negotio
hoc sacro desisteret *i)*.

i) 1. *Sam. XIV. 19.*

§. 16. Nemo nempe molestior auribus ejus, quam Samuel re-
darguens peccata esse poterat: attamen huic mortem Rex timidus
annunciare non audebat: nam populus pœnitentiam ob expeti-
tum regem inductus, multum venerando seni favere videbatur.
Ideoque ne suo Rempublicam Rege liberarent & hunc in domina-
tus possessionem restituerent, circumspectione opus erat.

§. 17. Infeliciores tamen Samuele multò *Sacerdotes Domini ho-
rumque filii* erant, qui absque ullo jure, ex mandato Regis, omnia
sibi cum Caligula *l)* licere existimantis, trucidabantur: So-
lummodo quod Davidis fugam non indicassent. Miseri hi iniquis-

sine pœna afficiebantur: nam nec sciebant voluntatem Regis, nec scire poterant, ipse enim clam Davidem, ab omni facinore remotissimum, persequabatur, qui apud Abimelechum fugæ suæ ne verbulo quidem mentionem fecerat.

l) Svet. in vita ejus c. 29.

§. 18. De fratribus reliquis, nihil ferme observatu dignum, nisi forsan, quod *ad bella sæpius vocaverit*. Tyrannorum hanc notam esse multi docent, ita enim subditorum vires enervari posse credunt, ut ne bellum intestinum movere, aut excitatum facultatibus propriis alere possint *m*): (quamvis Tyranni quidam imbelles subditos libentius habeant, ne suis ducibus in militari arte Rege superioribus, adhæreant, damnaque afferant *n*). Sed enim vero noster hanc vix meretur, qui equidem bella gesit: ast in priorum plerumque subditorum emolumentum. Tale primum & ultimum, tale quoque contra Philistinos, quorum Dux Goliathus, & alia

m) vid. præ reliquis Schönborn. *polit. L. II, c. 38, §. 9. p. m. 175.* *n*) Zevcot. *ad Flor. p. 180.*

§. 19. Inexcusabile erat *odium ejus erga Gibeonitas* (nam cura Regis circa hos, observata eadem circa fratres considerata est) & inde orta horum ejectio & interemptio. Foedus enim Josuæ cum ipsis pactum, etiam Saulem & omnes posteros Reipublicæ Israëliticæ administratores obligabat. Ideo quippe vitis ipsorum partitum fuit, quo & subsequentibus temporibus tuti inter Israelitas vivere possent. Promissio itaque ipsa, uti fiebat posteris Gibeonitarum, ita etiam obligabat successores administratores Reipublicæ. Neque Bodini thesis *o*) hic quicquam valet, quando juramenti obligationem ad *personam tantum jurantem* restringit: contrahentium quippe mens non dies vitæ tantum determinabat *p*).

o) *De Republ. L. V. cap. ult.* *p*) *Jos. IX. v. 6. 7. 8. 15.*

§. 20. Neque *salutem, vel civium, vel suam* juste prætere poterat: non enim victu, amictu, aliisque ad vitæ sustentationem facientibus Israelitarum facultates consumebant, quin potius quotidiano sudore ipsis Israelitis augebant. Quamvis etiam *suspicio conspirationis* cum Davide, ansam expellendi servos hosce præbere potuerit: nam inter cives Nobe, quos interficere Döego præceperat, Gibeonitas aliquos habitasse, admodum probabile est. Sæpe quoque

que subditi ad labores adiguntur, ne, his intenti, tyrannicum exci-
tant jugum, & modus hic non semper animadvertitur.

§ 21. Sed quam exitiosa vel noxia post obitum suum expulsio
hæc & successori in regno, atque ipsis *Israëlitis* fuerit; ex fame tri-
tinali hi experti sunt: itemque familia ejus: funesta suorum catastro-
phe satis demonstrat. nam ex domo & familia ejus una die septem,
ob facinus illud Saulis, *Deo auctore q)*, laqueo suffocati legun-
tur r).

q) conf. H. Grot. de J. B. & P. L. II. c. XIII. n. 4. §. 3. r) 2 Sam. XXI. 9.

§ 22. Ordo jam præcipit, ut & Saulis circa *populi Res*, curas
videamus. Ubi equidem illum circa *Religionem* occupatum inveni-
mus: verum an hæc cordi ipsi & curæ fuerit, brevi patefcet. Equi-
dem non vereor ipsum in catalogum *Religionis Politicæ* deditorum
referre, non quidem crassorum illorum, qui *Religionem inventum*
politicorum (impie) vocare non erubescunt s); item *persuasionem*
quandam atque supersticiosam pietatem esse t) inquirunt: sed qui eam
non magni æstimare, ejusque gratia nulla suscipere martyria solent.

s) ex Anon. Dn. D. Rango *Histor. Syncret. part. I. c. 6. p. 167.* t) Anon. in
Compend. polit. novo c. 2.

§ 23. Inde id patet, quod *Religione*, sinceri alias & Deum
amantis hominis nota, pro *Ratione status* sui ad tegendam insatia-
bilem gloriæ cupiditatem, atque tumultus subditorum avertendos,
sæpissime abusus fuerit; & alias *sacra frigide tractaverit.*

§ 24. Ipse fatetur, se aliquando sacrificare jussisse (*manus n. propri-
as operi non admovit*, alias procul dubio Samuel id in specie in nostro
improbasset, quemadmodum *Jeroboami u)* & *Ustæ x)* sacrificia san-
cti viri improbarunt. Nec hoc *contra scripturæ stylum* assero, con-
ferantur modo 2 Sam. XII. 9. Gen. XLVI. 29. in specie 1. Reg. VIII.
62. 63. Neque ob sacrificia ista *rejectus*, sed quia adventum Samue-
lis præfinitum y) non expectaverat sacerdotem fortassis castrensem,
ut milites in officio contineret z). Multi enim ob præsentem Philisti-
norum turmas metu perculsi Regem reliquerant & se vel ad loca
tutiora contulerant, vel ad hostes transgressi erant, nec ullus offi-
cia sua facere videbatur.

u) 1. Reg. XII. 33. c. XIII. 1. 2. x) 2. Paral. XXVI. 16, 18. y) 1 Sam. X. 9. z)
1 Sam. XIII. 11.

§ 25. Regicidium ipsum ab armigero suo procuraturus, nul-
lum

lum commodius argumentum, quam a Religione desumptum inveniebatur: extremo enim vitæ famæque periculo expositus, vivum hosti spoliū ne se præberet, atq; illi, ut olim Agag sibi, in triumphum cederet, hoc modo armigerum alloquebatur *interfice queso me, ne vivus in manus incircumcisorum veniam, & tanquam apella scurrarum convicia sustinere tenear a).*

a) 1. Sam. XXXI. 4.

§. 26. Reprehensus item a Propheta ob neglectum mandatum divinum de interficienda gente Amalek universa, simili religionis prætextu se defendebat: nam Regem Agagum ad peculiare, a Propheta indicandum mortis genus reservasse dicebat; cum tamen ipsum, non nisi in gloriam suam vel aulæ suæ vita donaverat.

§. 27. Prædam quoq; ex pecoribus & aliis rebus pretiosis, ut thesauro regio, non combustam; sed ad aulā illustrandum conservatam, pietate excusat, ac si in sacrificia futura spoliū istud reservatum fuisset: cum pecoribus enim simul alias res altari minus idoneas, minorisque attentionis excusari posse autumabat.

§. 28. Agnoscebat equidem hæc sua peccata: Sed honor & gloria omnem ipsi ad *pœnitentiam* viam occludebat. Interim vero ne ab impio pii deficerent milites, pœnitentia simulata Samuelem ad partes suas trahere conabatur, vel quo ex præsentia Prophetæ aut omnia probe acta, aut ad minimum Deum placatum esse, judicarent: vel etiam ne ex absentia ejusdem, quem venisse audiverant, aliquid mali milites colligerent.

§. 29. Consultationes Dei negligenter satis instituit, & nisi aliquando vel a Propheta vel a sacerdote suo castrensi monitus fuisset, nunquam consilium Dei adhibuisset: sibi enim ipsi satis sapere & copiis suis confidens, hostibus omnibus ad resistendum par esse, videbatur.

§. 30. Et quamvis Deum non nisi periculis urgentibus cole-ret, extra autem hunc casum honorem & vincendi cupiditatem prædominare sineret b); nihilominus *superstitiosus* erat, & ex præsentia arcæ contra jus & voluntatem Dei, ad castra, suo jussu exportatæ c), fausta quæque prosperaque ominabatur.

b.) Micræl. H. E. L. I. sect. II. q. 23. p. m. 139. c) conf. Franz, Schola sacrific. Disp. VII. §. 49. f. 165.

§. 31. Neque fixus *Tabernaculo* manebat locus, occisis enim in Nobe a Saule sacerdotibus & urbe everfa, ex hac, loco alias a

Phili-

Philistinis valde diffito, ubi tum fuisse *Drusio d)*, *B. Franzio e)*, *Francisco Ribera f)* aliisque creditur, ad excelsum Gibeon, metropolin olim Hevæorum *g)* ipso fortassis Saule jubente *h)* translatum.

d) *Difficil. loca Sam. f. 490.* *e)* *Schol. Sacrif. D. VII. § 57. f. 167. § 69 f. 170.*
f) *de Templi fabrica L. I. c. 2.* *g)* *Franz. l. c. f. 170.* *h)* *Fessel. Adversar. Sacr. L. VIII. c. 7. § 8. p. 292.*

§. 32. Laudabilis attamen *Magorum & Hariolarum*, juxta mandatum divinum *i)* e Regno *ejectio*. *Sive* hæc ab initio Imperii; *sive* cum interfecisset Gibeonitas; *sive* cum malo agitaretur spiritu, ad placandum Deum; *sive* alio quocunque tempore & fine ab ipso suscepta: hi enim homines, incantationibus & præstigiis simpliciores decipiendo & a vero Dei, cultu ad idololatriam vel Dæmolatriam abducendo, *l)* Reipublicæ mala multa afferebant; ita autem extirpati, nemini scandalo vivere poterant

i) *Levit. XIX. 31. c. XX. 6. 27. Deut. XVIII. 11. conf. H. Grotius ad 1. Sam. XXVIII. 3.* *l)* *Vid. Hotting. Juris hebraeorum leg. 258. p. 394.*

§. 33. Interim tamen *non ex Religionis cura* inutilia & noxia ista terræ pondera eiecisse constat, quia ipse serio aliquam veneficam, quamvis clam aliis & mutatis vestibus, ad consuevendum quæsivit & juramento fidem inventæ fecit, non in vitæ detrimentum, mortuum Samuelem producturam. Imo agnitus a malefica; *vel ex assurgentis socio Mose*, quem non provocaverat *m)*; *vel ex assurgentis apparitionis modo extraordinario*, capite sursum elato *n)*; *vel ex reverentia spectri erga Regem o)*; *vel, quod probabilissimum, ex commonefactione Diaboli*: nihilominus denuo ad pergendum in opere diabolico infelicem sagam instigavit, sicque nulla amplius Religionis cura in ipso animadversa est.

m) *fabulæ sunt Judæorum ap. Varen. Comment. ad Isa p. II. Or. XIV. concl. 8. p. 340. fundamentum quærunt Jerem. XV. 1.* *n)* *Hahnii Diss. de spectro Endoræo præf. D. J. E. Gerhard. § 8.* *o)* *Hahn. l. cit.*

§. 34. Structuras porro sacras Saulem affectasse legimus *p)*, *altare* nempe: ultimas autem manus eidem non imposuisse, multi volunt; siquidem mediam circa noctem inceperat, qua hostem persequi constituerat: ideoque hoc intendens illud neglexit. Multo minus super illud sacrificavit. Nec satis liquet, utrum in gloriam Dei an propriam ædificaverit: Videtur enim ipsum posteris adeptæ victoriæ monumentum relinquere voluisse.

p) *1. Sam. XIV. 35.*

D

§. 35.

§. 35. Ex curis circa res profanas primariis, *legum esse solet justitiæ & tranquillitatis publicæ*. Leges Imperia parta conservant q); fortissimos autoritatis hostes, audaciam humanam & nocendi facultatem coercent & refrenant r), quo illa tutius florere possit. Harum custos fidelissimus nominari Noster uti semper volebat, ita etiam studiosissime allaborabat.

q) Plat. L. IX. de LL. r) Isid. L. V. Etym. c. 20.

§. 36. *Novas* equidem leges condidisse nunquam consignatum invenimus, nisi ad has edicta illa publica de *ejectione Magorum & Hariolarum*, quod supra laudavimus; *provocationem ad militiam* sub concisionis boum pœna; item *juramentum illud de jejunio* referre velis. Istud quidem perpetuum erat: hæc autem ad breve saltem tempus populum obligabant. Attamen, nequis contra latus a Deo & in Republica receptas peccaret, serio quandoque cavet.

§. 37. Imperium aliquando *clementia & humanitate*, clave illo animorum, ita temperare ausus fuit, ut odiosum Tyranni nomen facile declinare potuisset; nisi vel *intempestive* fontibus, ut Agago, pepercisset, vel nimis *rigorose* justitiæ defensoris ac præsidii nomen ambiisset. Non male enim celeri sua sententia absolutoria rebelles istos homines, contemptores & calumniatores suos a furore militum liberavit & in confirmatione Imperii votum ac gratulationem ab iis exegit, cum Reipublicæ salubrius sit multos clementia tempestitiva servare, quam paucos severitate justa perdere.

§. 38. *Rigor* autem, in executione pœnæ transgressorum legis, commendationem egregiam non semper meretur: sæpe enim inconsiderate, non sine exigua tyrannici sui ingenii declaratione, aliquando ab insonantibus, ut sacerdotum filiis, easdem sumsit: & illos trucidare jussit, quorum culpa, alia ratione expiari poterat. Id quod Jonathani crudelis parentis filio accidisset; nisi seniorum fuasus, ut Q. Fabius Maximius Rutilanus a Papirii t) crudelitate, liberatus fuisset.

t) Liv. L. VIII. 35. f. m. 315. H. Grot. ap. Calob. f. 751.

§. 39. Multum porro *tranquillitati publicæ* favisse videtur, vel *ex desiderio* subditos in amore continendi, quo ad posteros suos Regnum a se transfiret; vel *ex metu*, ne dissidio publico ipse in discrimen

crimen vitæ vocaretur. Civium autem commodum ex hisce curis profluentem, parum, aut non nisi pro ratione status sui, intendisse, jamjam observavimus.

§. 40. Sed quo dilabimur, cum fila Administrationis *Togata privata* prolixiora deducenda veniant. Expediemus autem nos, quando curas circa *seipsum, liberos, ministros* atque *domum regiam* considerabimus: ubi *prima*, corporis tum cultum & sanitatem; tum voluptates observabit.

§. 41. *Sanitatis & munditiei* ergo non raro, plerumque tempore novilunii balnea introisse Josepho *u)* creditur: hæc enim & ad conservandam valetudinem & ad abluendas corporis sordes primo instituta. Licet quandoque neutrum horum a magnatibus intendatur; & lotiones istæ ad luxuriam, fastumq; dirigantur, quod & noster fecisse videtur, qui in diem tertium cum familia & præcipuis ministris postablutionem convivia celebrare solitus est.

u) Antiquit. Judaic. L. VI. c. 14. f. m. 168.

§. 42. Nemora quoque vel *venandi gratia*, vel aliarum voluptatum ergo frequentasse ex 1. Sam. XXII, 6. colligimus. Ipsa alias venatio, modica præcipue, improbanda non videtur, quippe quæ non exiguam cum re militari, cui alias princeps merito operam dat, comparationem habet; valetudini præterea moribusque, quibus conducibilis potius & fructuosa existit, noxia esse nequit.

§. 43. Ad voluptates corporis referimus quoque eas quæ *taestu in specie sic dicto* percipiuntur; *Veneris* nempe *usum*. Iis non adeo deditum fuisse, sacris credimus, literis *u)*, quæ ipsum non nisi unicam præter uxorem legitimam, concubinam sibi associasse referunt. Sed istud tantam non meretur notam, quam illorum, qui majorem concubinarum numerum alunt.

u) 2. Sam. III. 7.

§. 44. *Uxor legitima* ea ipsa fuit, quam in statu privato duxerat. Hanc postmodum Davidem matrimonio sibi conjunxisse Rabbini quidam ex 2. Sam II, 17. probare conantur, aliis recte dissentientibus *x)*: Vix enim, si superstes fuerit, credibile est veteranam illam amoris zelo correptam fuisse, aut virum rugata fronte movere potuisse. Suscepit autem ex illa *filios Jonathanem, Issvi*, qui & *Abinadab y)* vocatur, *Melchisua*, & *Isbosethum*, qui alias *Esbaan*

dicitur z) *Filiasque duas, Merob, & Michol, Ex concubina a Ritzpha, filia Aja, filios Armoni & Mephiboseth, qui tempore Davidis a Gibeonitis suspensi a), suscepit, plurimum mentio nusquam alias facta.*

x) conf. Seldeni *Uxor Hebr. b. I. c. 10. p. m. 52.* y) 1, *Paral. IX. 33.* z) *loc. cit.*

a) 2. *Sam. XXI. 8.*

§. 45. *Filios rei militari magis, quam pietati & literis consecravit, & ex mente Bodini, recte quidem, qui summam literarum cognitionem principibus exitiosam esse scribit b). Admirabili propterea bellicarum rerum scientia exercitus ducere poterant. Jonathan præ reliquis animi sui vim & præstantiam in castris & præliis ostendebat: ita, ut hostium cohortes, commilitonibus paucis aggredi non veritus, maximam sæpe adversariorum stragem ediderit.*

b) *de Republ. c. III. c. 1. n. 139.*

§. 46. *Egregius est hic bellator offensam parentis gravissimam evitare non poterat, cum enim aliquando Davidis absentiam in quodam convivio excusasset, hasta prope ab impio parente perfoffus fuisset, quasi contra patrem aliquid ambo molirentur, cum neutri tale quid neque per febrim, neque per somnium (ut ajunt) unquam in mentem venisset. Imo non procul aberat, quin filium adulteræ *degenerem & rebellem* c) vocasset, qui alio quodam plus quam parente delectaretur.*

c) quid per duo ultima contumeliosa nomina indigitetur ex Hottingeri *Jur: Hebr. L. 252. p. 383. discere possumus.*

§. 47. *Unicus Isboseth tardi & languidi ingenii fuisse videtur, propterea nec foris in bello fortitudinem suam; nec domi prudentiam ostendit: quadraginta quippe annorum post obitum Saulis erat, nec tamen quid Imperatorem idoneum deceat, didicerat. Hinc forsan in recensione filiorum Saulis d), nomen ejus retinetur.*

d) 1. *Sam. XIV. 49.*

§. 48. *Filiae autem varias induere facias scenicas ab infelice parente cogebantur: Merob quidem non tot vicibus ac Michol, quæ personam & amanti & insidiantis & adulterantis foeminae & nescio quam non? repræsentare coacta fuit: Ideo enim amare debebat, quo ope ejus Saul insidias struere posset; sed ita amabat, ut adulterium committeret; quo animo, Sibyllæ inquirant, nobis nunc non vacat; Varium namque & mutabile semper animal, puella*

ella censetur aulica, modo huic, modo illi favens. Quid ajo? Imo constantissimi quandoque animi est.

§. 49. Expetierat sibi nostra Michol ex singulari quodam in Davidem amore, hunc a parente per ministros suos, virum e): sed inito matrimonio, illum, quem ad tumulum usque sincere amare constituerat, vigore mandati parentis, affinitatē inter se & Davidem contractam dirimendam quærentis, odisse; alique sua officia unico Davidi debita præstare cogebatur. Hoc quia fecerit, in hunc diem crimen conjugalis societatis læsæ, ipsis Tartaris admodum odiosum f), & Japanensibus capitale g), non extinguere poterit: Non enim a Davide divortio ejecta erat: alias nefas fuisset, si David eam postulasset h). Re vera autem Phalti in uxorem data erat i).

e) Joseph. A. J. L. VI. c. 11. §. 165. f) Mission. Chines. Histor. Relat. de ortu & progressu fidei orthod. in Regno Chines. c. XX. p. 278. g) Mandelslo Itin. Ind. orient. L. III. f. 241. h) Deut. XXIV. 3. coll. Jerem. III. 1. i) Selden. Uxor Ebraica L. I. c. XI. p. 54. 1. Sam. XXV. 44.

§. 50. Progredimur jam ad curas circa *Ministros*, hosque tum in genere, tum in specie considerabimus. Non exiguum Regi *decus* est, quando multos non vulgares, sed quibus dignitas venerabilis, concessa est, in servitio alit. Imo *necessitas* id exigit: corporis enim custodes contra inimicorum technas, in recenti præcipue imperio, juxta *Pansam* & *Hirtium* l) constituendi, quo in illo felicius Respublica florere possit. De nostro referunt, ipsum præprimis rationem illorum, quos natura eleganti forma animoque simul exornaverat, habuisse, quo non modo *splendori* Aulæ regiae, sed & *securitati* sui consuleret.

l) ap. Vellej. Paterc. L. II. 57.

§. 51. Grati quoque, ut decet, *nobiles* ministri erant: horum quippe gratia, animos plurimorum subditorum, familiarum ob amplitudinem, sibi devincire poterat: Hi etiam plerumque stemmatis nobilitate incitati eo allaborant, ut non modo nobiles nati dicantur, sed & sint, h. e. virtuosos & generosos se gerant, quamvis etiam Tarquiniorum ex familia aliquando nepos *superbus* exeat, & sæpius *expers terroris Achilles a Thetide Peleo* nascatur. Nimum tamen videtur, quod *Reges* in ministerium cooptaverit. Ideo enim Agagum captivum secum & non tantum ad pompam duxisse, multi nobis non dissentientibus, volunt.

§. 52. Laudabilis, an admirabilis affectus ejus erga *Contribu-*
les rectius vocetur, hæsito: plurimi enim Ministri ex tribu Ben-
jamin erant. Hodie nullæ citius, quam inter conterraneos dissi-
diæ oriri solent, quibus an aliquid iniquius existere possit, nunc non
inquiram. Susplicax noster Rex nihilominus suos diligens tacite
quasi, ortum suum sibi in memoriam revocabat.

§. 53. Cæterum externa hæc sunt, quæ quandoque multum
ab interno animo aberrant, Ideoque non admiremur, quod in-
ter aulicos Saulis *assentatores* & alii levioris atque tecti pectoris
homines vixerint: quia enim Rex ipse virtutes non magni facie-
bat, facile tolerabantur. Ad hæc nunquam isti homines etiam re-
ligiosissimi Principis aulae defunt, sicuti raro viri probi ab impia et-
iam aula remoti.

§. 54. Horum autem officia erant varia vel; enim *fortissimi*
quique corporis ejus curam habebant, multumque comitatu
splendorem addebant. Et horum numerus exiguus esse nec potest,
nec debet (*Abfalom m*) & *Adonia n*) constituerunt sibi 50 cursores):
vel *formosissimi* prope mensam officia sua porrigendo cibos, stando
a cyathis &c. faciebant, ne corporis deformis homines convivis
fastidium crearent; vel *experientissimi* Medici sanitatem Regis alio-
rumque aulicorum curabant: vel *cujuscunque conditionis viri*, sive
artifices, sive non, curam ciborum, potus, thesauri, pecorum, a-
grorum aut aliarum rerum gerebant.

m) 2. Sam. XV. 1. n) 1. Reg. I 5.

§. 55. Numerus horum ministrorum ad 3000. refertur *o*)
quorum mille Jonathanem observabant reliqui Regem. Non a-
omnes militiæ consecrati erant; sed ad varia officia aulica adhibe-
bantur, majorem partim dignitatem, securitatem partim concili-
andi gratia.

o) 1. Sam. XIII. 2.

§. 56. Ministri regis omnes in specie, eorumque facta recenseri
vix poterunt; cum plurimorum *nomina* non tantum; sed & *actiones*
nos lateant: Nec hoc necessum arbitramur, cum ex unico atque
altero exemplo, cognita Regis indole, naturam aulae ejusque
vicissitudines cognoscere liceat. Nam

Com²

Regis ad exemplum p) &

Mobile mutatur semper cum principe vulgus q)

p) Claud. de IV. conf. Honor: 6.299. & 300. q) ib. 6.302.

§. 57. Davidem in scenam primum tanquam vexatissimi hominis exemplum producimus. Fata ejus fortunata. Ad aulam priori vice præter spem pervenit, relinquere eandem præter opinionem quoq; coactus. Accersebatur namq; ut saluti Regis malo spiritu agitati *Musica*, qua in arte ex perfectissimis erat r) supraque communem hominum sortem aliquid habere videbatur, consuleret: hanc enim maximam ad movendos affectus & corrigendum hominis temperamentum vim habere consilarii aulici s) vel si placet, *Medici* t) autumabant.

r) Buxtorff. lib. *Cofri* p. 131. s) Buxtorff. l. c. p. 130. t) Sam. Bochart. Hieroz. p. I. L. II c. XLIV. f. m. 463.

§. 58. Sed prima felicitas non multa protrahebat intervalla. Musicus hic assentatoris cujusdam suasu & cura, ab oculis Saulis remotus, oves suas revisere cogebatur, ita ut secunda vice rediens Regi & quoad nomen, & quoad faciem, plane ignotus esset.

§. 59. Regi tum innotescebat actione non modo Regi: sed & Reipublicæ maxime *utili & gloriosa*. Philistinorum copias adversus Israelitas dux eorum *Goliathus*, Arabibus *Galuth* u) dictus, monstrum fane hominis, eduxerat; ut, robori suo nisus, monomachia omnem Israelitarum a Philistinis dissenfum dirimeret; ita ut cujuscunque partis certans succumberet, ea ipsa alteri subesset. Nemo autem ex universo aulis exercitu cum hoc ingentis molis homine, pugnam inire audebat: David igitur se accingens, expetita prius Regis venia humi ipsum feliciter prosternebat.

u) Hotting. *Histor. orient. L. I. c. 3. f. 111.*

§. 61. Gratum hoc omnino Regi, qui a metu liberatus, victorias reportabat: ideoque & gratus ille, a quo hæc actio profecta. Hinc Rex, ut meritum hoc præmio quodam remuneraret, Davidi officium, non ex vulgaribus, armigeri demandabat. Et hic Davidi felicitatis aulicæ primus & ultimus gradus erat.

§. 62. David autem prudentius multo actiones suas jam instituit, quam antea; eligendo sibi nimirum, ab ipso hoc vitæ suæ aulicæ initio, cum minoris adhuc esset conditionis, anicum talem, quales

solent, qui amicorum nulli timore in iudicio student; ipsum scilicet Regis filium Jonathanem: ab hoc enim tum sui commendationem, tum excusationem, tum morum quoque regionum pleniorum cognitionem expectare poterat.

§. 62. Interim non modo Jonathanem; verum etiam universum populum Israel & Ministros aulicos Davidi plus, quam ipsi Regi favere, nemini magis ac Sauli videbatur. Hujus itaque favoris impatiens quærebat, qua ratione putatitium f. mæ suæ & imperii hostem e medio tolleret. Quamvis enim vel ex conspectu amicorum aliorum transferre potuisset, quomodo e. g. Cardin. Trivultium Hispaniæ Rex Mediolano Madritum evocavit x); vel ineptum ad Regimen facere; aut visa privando, ut Reges Insule Ormus fratres solent y) & Schach Abas Persiæ quondam Rex fecit z); aut alio modo: metuebat tamen, vel amicos totius imperii subditos Davidis futuros; vel ultionem adversarii sui parem, aut certe non inferiorem, ideoque plane interficiendus erat.

x) conf. Pelleri *polit. sceler Imp.* c. XXXVII. p. 487. y) Mandelsl. *L. I. Itin. Ind. orient.* c. VIII. p. 34. z) Olear. *Itiner. Persie.* L. V. c. 32. p. 652.

§. 63. Aperte tamen & sine prætextu ipse desperatum hoc negotium suscipere verebatur: ut igitur aliorum hic ministerio uteretur: belli provinciam, sub specie honoris præsentissimis periculis objecturus, ipsi demandabat: Frequentius autem ut hostes adoriretur, redeunti filiam suam natu maximam Merob promittebat. Sed promittebat: natam enim hanc alteri elocatum legimus a) quo forte Davidi bilem commoveret; aut postulanti crimen rebellionis objicere, iusteque condemnare posset.

a) 1. Sam. XVIII. 19.

§. 64. Aliam postea ipsi offerebat conjugem, filiam nempe suam alteram Michol: sed sub hac conditione, ut parenti dotis loco (quam sponsi, more Persarum b), exhibere solebant) centum præputia c) Philistinorum offerret. Grato hoc David agnoscens animo prudenter voluntati Regis subscribebat; ne recusando vel iram Saulis ulterius concitaret; vel sibi, fortunæque suæ detrimento esset: heroi enim leve erat desiderata afferre præputia, qui sæpius vel majorem hostium numerum trucidaverat.

b) Olear. *Itin. Persie.* L. V. c. 22. f. 605. c) Dissentit Josephus *Ant. jud.* L. VI. c. XI. f. m. 165.

§. 66.

§. 65. Callidum erat Saulis ingenium: ut enim hostes adversus Davidem vehementius excitaret, præcipiebat, maxima ut illos contumelia afficeret. Philistini enim a nulla re magis, quam circumcissione abhorrebant: hinc per convicium Israelitas *circumcisos*; sicuti hi illos *incircumcisos* vocabant: ideo autem non exegit capita, & quidem secundum Josephum 600. *d)*, ne forsan David loco Philistinorum capita Hebræorum offerret *e)*; aut oblatis fastidium aspicienti excitaret.

d) loc. cit. f. 165. e) H. Grot. ap. Calov. f. 752.

§. 66. Sed *felix* hinc iterum *victor*, *simulque invisus*: quoniam tamen ex conditione prædam attulerat, Rex promissa servaturus, filiam ipsi elocabat, novas interim genero huic struens insidias. Vocabatur is in conclave interius, ut malo spiritu agitatum, in integrum restitueret: sed nisi hic David fuga sibi consulisset, hasta a furibundo transverberatus fuisset.

§. 67. Apparitores posthæc ex corporis sui custodibus emittebat. (*Non enim in Republica Hebræorum vivebant lictores tales, quales in Romana, infames scilicet f)* ut Davidem vel in geniali lecto interficerent *g)*; vel saltim ne elaberetur providerent. Ast hi doctis dolis circumventi, neminem minus ac Davidem asservabant: hic enim, suasu conjugis Michol, ante horum adventum post colles & valles se absconderat & pilos saltim caprinos suorum loco, in lecto, custodibus reliquerat.

f) Dn. D. A. Pfeiffer antiquit. Hebr. p. 114. g) Calvis. Op. chron. f. 23. b.

§. 68. Miseri custodes plerumque frustrantur. Hi *pellem caprinam b)* Davidem esse putant. Sed & *Argum* centoculum deceptum legimus, cur non lippientes quandoque monoculi possent. Interim *nostri* gratulari sibi potuissent, se *non a mortua* muliere, cui alias quoque non credendum *b)*; sed a viva deceptos.

b) Dissentiunt LXX. seniores & Josephus A. J. L. VI. c. XIV. f. 168. i) Vid. Adag. Mulieri ne credas, ne mortue quidem ap. Erasmi. f. 617.

§. 69. Eo autem facilius in hanc opinionem induci poterant, quia David cæsariem alebat: Caprarum autem Orientalium pilos tenuissimos esse mireque nitere & ad terram propendere ex Busbequo discimus *l)*: & Bochartus pilos caprinos in oriente non ab similes humanis, villos esse testatur *m)*.

E

l) Epist.

l) Epist. I. p. m. 80. m) Hieroz. P. I. L. II. c. LI. f. 626.

§. 70. Non est ut omnes modos privatarum insidiarum ulterius consideremus, ad hos enim reliqui vocari possunt: publice autem adjuncto sibi servorum manipulo sæpissime illum persecutus est; ita ut ab ipso Davide & in spelunca quadam tegens pedes suos & in somno facile opprimi potuisset. Nec tamen Davidis erga se animum, vel nimium ab idolo illo principum n) *Ratione status, aut aliorum calumniis excæcatus: vel plane ab immundo spiritu obsessus*, agnovit. Et hæc fuit cura circa Davidem huic *fructuosa partim, partim insidiosa.*

n) ita a Reinkingio *Axiom. polit. Bibl. p. II. Ax. 37. f. 73.* vocatur.

§. 71. Prodeat jam *Abnerus Imperator.* Hic tritam quasi *ad aulam viam* inveniebat præ illis, qui vel ex humili loco nati, paupere fortuna duce, dissitarum terrarum incolæ, multo studio & labore actiones suas Regi probare intendunt: nam præterquam quod esset *Regis contribulis, agnatus* quoque ipsi erat. Ideoque & Regi, ne suos spernere videretur & Abnero ut fortunæ suæ confu-leret, intererat.

§. 72. Ex *præcipuis* ministrorum Regis fuisse videtur: nam Rex secundo huic a se & seipsum & maximam Reipublicæ curam concrediderat. *Supremum* illum historia facit *militum præfectum*, cui nemo in toto imperio similis secundum Davidis effatum *). Hinc etiam in convivio *ad levam* prope Regem sedebat, (non *accumbebat*, mos enim accumbendi non est ex vetustissimis **) *qui situs* honorificentior dextro *Chinensibus* est o) & nisi vehementer fallor, etiam *Israelitis* antiquis fuit p); sicuti nostratibus dexter sinistro. Omnes etiam assidebant uni mensæ, nec singulis peculiaris tribuebatur, quemadmodum apud Regem vel Czarem Moscoviæ q) id observari solet: neque binis tantum mensula strata erat, ut convivis principis *Schamachiæ* r). Nec *in bello* quoque multum aberat a Rege, sed itidem corporis ejus custodiam curabat, quam segnius aliquando officium suum tractasse videatur.

*) *1. Sam. XXVI. 15.* **) vide hoc ex Athenæi L I. c. 14. & sacris literis probantem Bochart. *Hieroz. P. I. L. II. c. 50. f. 598.* o) conf. *Histor. Relat. Mission. Chinens. c. XXII. p. 312.* p) Conferatur Cl. Leusd. *philol. Hebræo-Mixtus Diss. XLVI q. 4. f. m. 318.* q) *Olear. Itin. Mosc. L. III. c. 14. f. 250.* r) *id. ib. L. IV. c. 18. f. 425.*

§. 73.

§. 73. Virum autem *generosissimi animi & prudentem* heroem fuisse oportet, quia nec semel gratia excidisse legimus: nam quod Regis partes contra hostes & adversarium Davidem strenue tueretur acceptus erat. Et miror sane, cur non hic ob *affinitatem & præclare gesta*, itemque *neglectam* corporis regii *custodiam* magis atque David Sauli suspectus & formidolosus fuerit. Nimirum nomen & honorem regium affectare non videbatur; neque summum populi amorem sibi conciliaverat, facilius itaque omnes suspiciones declinare poterat.

§. 74. De *Doëgo* nunc quædam memoranda veniunt. Erat is vel *Idomæus*, & Hebræorum ritus ac ceremonias acceperat s); vel ex *Adamat*), urbe tribus Naphtalim u), non procul ab *Arama* ejusdem tribus urbe sita oriundus x). LXX interpretes y) & Josephus z) vocant eum *Syrum*; vel ob modo nominatam civitatem, ex qua ortum traxisse crediderunt; vel decepti pro *מרום* legerunt *מרום* a). Alias Regis primo *Archistabularius* sive summus *pastorum* præfectus erat b), non *mulorum* ut LXX. volunt c); utpote qui *mercenariorum* non *secundarius*, sed *primarius* fuit & armentis pariter ac gregibus præfuisse *Bocharto* videtur d). Postmodum factus est ejus *armiger* e), in quo officio cum ipso Rege perisse quidam volunt.

s) Bissel. Dec. III. Ruin. I. p. 166. t) VV. legit Edema u) Jos. XIX. 36. x) conf. B. D. Geieri Comment. ad Psalm. f. m. 947. A. & quos citat Jun. & Piscat. ad LL. Samuelis y) 1. Sam. XXI. 7. cap. XXII. 9. 18. 22. z) A. J. L. II. 13. a) conf. Mitternacht. not. philol. Theol. ad Fabricii Hist. sacr. b) 1. Sam. XXI. 7. vid. Fessel. Ad. sacr. L. VIII. c. 4. §. 5. f. 259. c) conf. Bochart. Hieroz. P. I. L. II. c. XXI. f. 240. d) l. cit. c. XLIV. f. 444. e) 1. Sam. XXII. 9.

§. 75. Hic fuit politicus talis, qualem autor anonimus f) informat; cui præcipit: *ut PER OMNIA moribus principis se accomodet, neque id curet, quod conducit honestumque est; sed quod principi placet.* Adulator nempe vel assentator optimus, politicus pessimus, cui religioni non erat tot commenta quot verba effingere, manusque suas sanguine innocentium atrocissime & crudeliter commaculare. Quare & regi gratus quod in quocunque opere impio fidelissimum servum haberet.

f) in Compend. pol. nov. c. 37.

§. 76. Uno verbo: *Acheus* merito vocatur, qui quod secundum votum feliciter omnia ipsi procederent, Deum ejusque promissiones & comminationes susque deque habebat: omni praesidio in Regem divitiasque collocato, nullam Dei iram metuebat; nulla piorum suspiria & lachrymas aestimabat g); cum tamen mundanam hanc felicitatem temporariam, principum gratiam mutabilem admodum, divitias caducas esse, ex domesticis exemplis discere potuisset.

g) B Geier *l. cit. f. 95^a A.*

§. 77. Ejusdem farinae homo fuit ille *שׂוֹר* *Cusch*, de quo David in Psalmo VII loquitur, sive nomen hoc ejus proprium fuerit, quod Aben-Esra & R. Obad Gaon apud B Geierum h) volunt; sive accommodatum vel ad nomen *שׂוֹר* quod fuerit ex familia Saulis i), vel ad mores, ad denotandum hominem, qui alios apud Regem calumniis & intempestivis laudibus denigrare vel invisos reddere solent. Hoc significatu nomen mores ejus abunde indicaret, quos alias David paucissimis verbis loco citato annotavit. Sed quia dubius adhuc Saulis minister est, nihil amplius afferam, ne aliena hic tractentur.

b) *Comment. ad Psalm. f. m. 87. E.* i) Lightfootus *Chorogr. in Job. IV. 5. 1. f. 93^a.*

§. 78. Solent imo debent Principes gloriosi magnos in *edificia* exstruenda consumere sumptus, quo Magnificentia illorum etiam ex splendidis palatiis elucescat. Magni Mogolis Domum, item Imperatoris Japoniae illustrem admodum esse, refert Mandello l). Neronis aedificia splendida Suetonius m); Persepolitanae Regiam Curtius n); aliorum alii describunt. Nostri Regis nostram exigit delineationem. Fuit Domicilium ejus in Gibeā patria urbe o) quae & Gabe Benjamin i Reg. XV, 22. vocatur p); *quonquam illi hanc ab illa diversam faciunt q)*: non procul a Rama, prope Sylvulam quandam elegantem & amoenam, quam permeare summa cum voluptate poterat. Ipsam Domum quibuslibet rebus pretiosis illustrare operam dabat, etiam ex thesauro Agagi admodum repleto r) qui, bello captus, ad Regem solum pertinebat s): Sed quia thesaurus ille perdendus erat, ideoque calculum factum hoc non meretur. Alia huc facientia nobis observare non licuit, ideoque

eoque hæc relinquimus, & progredimur ad *secundi generis Admi-*
nistracionis actus, nempe *Sagatos*, qui bella respiciunt.

l) Itinerar. Ind. Orient. L.I. c. 27. & L.III. p. 238. m) In vita ejus c. 31. n) L
V. c. 6. o) conf. cap. I. §. 8. p) Tarnov. Comment. in Hof. V. 8.
p. 129. D. Joh. Schmidii Comment. in Proph. Min. p. 261. q) Druf.
Difficil. loc. Sam. c. XI. 4. f. 513. r) conf. Num. XXIV. 7. s) Selde-
nus de J. N. & G. L. VI. c. 16. p. 783. 784.

§ 79 BELLA quæcunque a Saule gesta leguntur, commo-
de dispesci poterunt in *Defensiva & Offensiva*; & hæc in ea rursus,
quæ *jussu Numinis Legisque suscepit*; & adversus septem populos at-
que *Amalekitas directa erant t)*; quæ cum *B. Schickardo u) Lega-*
lia vocare possumus; & ea quæ *sponte ad ampliandum suum Imperi-*
um & augendam magnitudinem famamque gessit x); *Ultronea & Ma-*
jestatis *S. hickardo dicuntur y)*. Hæc sæpius contra *Philistæos* ut &
alios populos gessit, neque injuria, seu quæcunque vindictæ me-
ritum aut tutelæ suæ ratio præcedere debebat z).

t) Cuneus de R. H. L. II. c. 19. p. 198. u) J. R. p. 287. x) Cun. l. c. p. 199. y)
l. c. p. 287. & 312. z) Seldenus J. N. & G. L. VI. c. 12. f. 766.

§ 80. Ex ipsis adeo terminis cuilibet *causa* moventes bello-
rum a Rege nostro gestorum, innotescere possunt, quod fuerint vel
salus civium, cujus gratia Reges regnant; vel *mandatum divinum*,
obligans illum ad belligerandum; vel *cupiditas ditandi* aut dilatan-
di Imperii terminos, ac *inclarestendi* seu ampliandi majestatem;
quam solam *majestaticorum bellorum causam* fuisse, *Rabbini do-*
cent *q)*.

§ 81. Et quia primam curam in quolibet bello egregiorum
Ducum ac Officialium esse intellexerat; sedulo allaborabat, ut co-
piis suis tales præponeret, qui rerum gerendarum notitiam non
vulgarem sibi comparaverant & adversa quæque aggredi, forti-
terque sustinere poterant. Ipse sæpius præeundo, quam pericu-
losum sit Republicæ, cujus Rex se bellico exponit periculo, pro-
prio nimis sero exemplo didicit. *Samuel* quoque in primo bello
aderat & quid militare virum deceat, alios docuit. *Filii pro-*
prii ipsum sequi tenebantur. *Abner & David* se non semel tan-
tum probarunt, quanquam huic Ducis provincia in suam, non ho-
stium perniciem demandata fuerit. conf. sup. § 63.

§. 82. Sed quid Dux, nisi habeat quem ducat? parum imo nihil efficit. Prospexit in hoc Saul sibi ipsi & Ducibus, ne *soli*, aut cum *rudibus, lassis & immorigeris* castra sequerentur. Secundum ordinem militum *conscriptionem, informationem, sustentationem, disciplinam* considerabimus.

§. 83. Omnes *ex populo Israelitico* secundum mandatum divinum *judices* colligere, nec exteras gentes in auxilium vocare solebant. Moris hujus egregius *Noster* servator erat: non enim unquam Ethnicos, quantum quidem memini, ascivit, manusque suas & aliorum conjunxit: sed suis, quanquam nimium, confusus hostes aggressus est.

§. 84. Primus conscriptionis *modus* ita fiebat: Saul frustra paribus boum, ab ipso concisorum, cum legatis (qui civium Jabesitarum legati creduntur) per universos tribus Israel mittebat, celererrimam simul profectioem omnium, *quotquot militiae obligati erant*, (aliquos enim ipsa lex divina *b)* *etiam ex bellis legalibus* *c)* excipiebat) in bellum exigens: Immorigerorum autem pecoribus similem dissectionem, qualis praesens erat, minabatur. Poena haec non levis; quippe maximae illo tempore divitiae tam Inferiorum, quam superiorum, ex animalibus aestimabantur *d)* An autem hic modus semper observatus fuerit, ex unico exemplo perquam difficulter colligitur.

b) Deut. XX. 5. 8. *c)* Osiandr. de J. B. & P. L. I. c. 2. *d)* Bochart. Hieroz. P. I. L. II. c. 44. f. 441.

§. 85. *Multitudinis* admodum studiosus erat, ita ut tandem hac magis quam Deo fretus, sibi ipsi mortem consciverit. Equidem multis, dux commodius hostem, praerimis locum admodum difficilem occupantem, diversis partibus laceßere & defatigare potest: Sed & tunc calliditate opus est, ut classes ordinate & commode ducantur, ne vires divisae fragiliores evadant. Interim tamen exiguus fortium ac eruditorum militum numerus pluris aestimandus, quam imbellis ac imperita multitudo, quae saepe victorias e faucibus quasi amittit.

§. 86. Quibus vero *armis* militaribus adversus hostem instructi, non satis liquet: Nam fabri ferrarii a Philistinibus ablati erant, unde nec hastarum nec gladiatorum compotes. An autem horum loco *baculos & fudes*, more veterum *e)*, an *fundas* cum Gabaasi-

Gabaasitis f) adhibuerint, neque negare ausim, neque affirmare :
Credo tamen plurimos privatim fundas exercuisse, quo in bello
lapidibus hostes petere potuerint.

e) de quibus Virgil. *Aeneid.* L. VII. v. 524. 525. Propert. L. IV. El. I. v. 18. f)
Jud. XX. 16.

§. 87. Porro ne vel extra prælium proficiscendo, vel in
prælio pugnando ordines confunderent, aut intervalla nimium
laxarent: Sed quilibet optime disposita contra hostium invasiones
custodire posset, prævia lustratione ipse cum suis ministris militi-
bus serio inculcavit. Hoc in exercitio magnum rei bellicæ momen-
tum situm est: copiæ quippe conglomeratæ cladem truculentam
evitare vix possunt.

§. 88. *Lustrationis* autem locus plerumque *amplus* erat, qui
copias omnes capere poterat; & *tutus*, ne ab hoste impedimenta
fierent; & *diffitus ab hoste*, ne huic aliquid de molitione quadam
constaret. Talis locus erat tempore belli adversus Naas, Bezek.*
Et quamvis Alkuranus, *Saulem aptos milites prope ripam per aquas
probasse* tradat g) nemo tamen non miseram hic historiarum con-
fusionem factam, facile animadvertit. Conferatur modo cap. VII.
Judicum. Nullos quoque ineptos Saulem unquam ablegasse legi-
mus; sed omnes quotquot secundum voluntatem suam lecti con-
venerant, assumsit.

*) *1. Sam.* XI. 8. 11. g) Hotting. *Histor. Orient.* L. I. c. 3. f. m. 112.

§. 89. *Alimenta* milites in morem veterum Romanorum b)
sibi ipsis ex propriis sumptibus procurasse autumamus, moti in-
primis loco *1. Sam.* XVII. 17. 18. 20. ubi Davidem cibum fratribus
suis tribus adversus Goliathum militantibus, parentis jussu, attu-
lisse legimus: erat enim Rex novus, qui tantum nondum sibi com-
paraverat thesaurum, ex quo tot millibus militum providere po-
tuisset: Subditi autem facile impensas has leves in cibos facere sic-
que securitati suæ subvenire poterant.

b) Livius L. IV. c. 59.

§. 90. *Disciplinam militarem* sub Regimine ejus non adeo
floruisse videtur, ut pote haud raro legitimos ejus terminos vel non
attigit, vel transgressus est. Duces sane absque mandato vel con-
cessione Regis, temerarie quandoque, hostes impune invadere
poterant. Militibus qui stationes suas & Duces reliquerant, ter-
rasque

rasque hostium absque ullo impedimento petierant, neque poenam minatus est, neque redeuntibus inflixit: adeo incompote multa gesta.

§. 91. Æquitatem autem juramento quodam, quo milites ad jejunandum obligabat, transgressum esse, satis liquet: nam *partim* male absque ulla vel *necessitate*, hostes quippe fugati erant, nec ulla consequendi spes supererat; vel *exceptione* casus necessitatis, vel *consideratione* populi inde orturæ lassitudinis, ac ad peccandum promptitudinis commisit: *partim* male inconsulto Deo impletum voluit. Et quamvis lex hæc vel *dura* non videatur; revera tamen talis est, cum non omnibus, quos obligabat, eadem facultas sedandi famem, quæ nonnunquam otiosis est, concessa esset; ideoque durior vix esse poterat: vel *inepta*, ob occasionis observationem; imo ineptissima ob exigui exercitus consortiura: vel *ab ipso Deo improbata* denegatione responsionis suæ; qua non approbatum est juramentum hoc; sed mandatum de observatione superiorum, ut scandalum piis datum corrigeretur.

§. 92. Ulterius ne omnem milites religionem ac pietatem in bello exuerent, sacerdotem *Achiam castrensem* secum duxit, ut milites ad fortitudinem & fiduciam in Deum adhortaretur, divinique auxilii commonefaceret & alia personæ Ecclesiasticæ debita obiret. Hic probus Sauli vir erat, qui se melius atque Samuel ad voluntatem Regis componere sciebat: ideoque gratiam ejus meruit. Et quamvis aliquando Regem ad preces ac sacrificia Deo offerenda hortaretur, nihilominus omnia voluntati ejus liberæ subiciebat.

§. 93. *Hostes*, quantum nobis constat, multi fuerunt. Infensissimi omnium *Philistini*, qui ortum ex Chamo per secundum hujus filium *Mizraim* traxerant ⁱ⁾. Bellicosissima alias gens & numerosa pariter, quæ multas Israelitarum urbes sub potestatem suam redegerat, multoque servitio vexabat. Ideoque eo allaborandum erat, quo dominium hoc intolerabile ipsi eriperetur.

ⁱ⁾ *Gen. X. 10. 1. Paral. I. 12.*

§. 94. Sapissime contra hos copias noster ducebat, vel ipse, vel nomine ejus, Duces; ut Jonathan, David, fortassis quoque
Abner

Abner eruditus alias miles: qui magnas sæpe clades Philistinis dabant. Josephus l) unius cladis factæ intra terminos Gabazæ & Beth-aven numerat 60000. hostium prostratorum. Et licet suspecti mihi semper numeri historici hujus sint: nam ziphras vel sexcenties aut auxit, aut permutavit; attamen Ducem Philistinorum hic multos amisisse milites, plane non dubio. Prælium quippe a matutina in multam noctem durabat. Taceo consulto aliorum, vel a Jonathane, aut a Davide, aut aliis devictorum numerum.

l) A. J. L. VI. c. 8. f. m. 159.

§. 95. Hic *Ammonitæ* annumerandi veniunt, qui Jabessitas obsidione periculosissima terrebant. Sed horum ordines ita perturbabat, ut dispersi, sine Rege ac Duce, eas petere vias, per quas non venerant, soli absq; fociis cogerentur. Ipsum imo Regem Naas hic cæsum occubuisse, Græcus ille Livius, Josephus m) refert, quod tamen juxta 2. Sam. X. v. 1, vix credibile.

m) *Antiquit. Jud. L. VI. c. 6. f. 154.*

§. 96. *Amalekitæ* quoque hostes habebat. Hi natales Esavo debebant n) & cis Jordanem aliquot urbes possidebant, ex quibus funditus juxta legem divinam extirpandi erant. Verum Saul non tantum pepercit pecoribus & aliis rebus pretiosis; sed & ipsi Regi, quem captivum ob insuetam proceritatem & egregiam corporis formam a Josepho nobis commendatam o) in splendorem & magnificentiam aulae contra mandatum divinum secum duxerat. Inde & justam Dei iram meruit.

n) *Gen. XXXVI. 12.* o) *loc. cit. f. 160.*

§. 97. Contra *Moabitas*, *Amalekitarum* vicinos; & *Edomæos* quoque, arma sua tulit: præprimis contra *Reges Zoba* (quæ Regio & *Aram Soba* vel *Aram-Suba* vocatur & proxime Euphratem attingit. Horum vires a nostro Rege & Davide ita fractæ & debilitatæ, ut earum rara admodum mentio post hæc tempora in Scriptura S. fiat p).

p) conf. Bochart. *Phaleg. L. II. c. 4. p. 88. 89.*

§. 98. Circa ipsum prælii actum observabimus partim curam ejus circa castrametationis locum & excubiarum constitutionem; partim ejus consilia & stratagemata quibus in bellis usus.

§. 99. *Casira* commodis plerumque in locis exstruxit, ubi nec terræ fertilitas, aut fontium ac torrentium undæ deessent. Exemplum sit castra metatio Gaigalis q) & Hevilæ r) facta. Neque montium cacumina, qualia prope Socho s) damno ipsi essent. Neque angustia loci copias compingere quasi jubebat. Uno verbo proprium emolumentum qui semper observavit, neque hic neglexit.

q) 1. Sam. XIII. 2. seqq. r) l. c. c. XV. 5. s) l. c. c. XVII. 1. 3.

§. 100. *Curam circa excubiarum constitutionem* plerumque Ducibus & officiariis aliis committebat, qui quandoque ex sordida eam negligebant, quemadmodum aliquando Abner, a quo tamen pœnam, utut jure poterat, nunquam sumsit. Interim vigiles, vel excubiatores in re bellica multo usui esse, vel ex unica relatione confusionis hostium ab improvisa Jonathanis invasione ortæ, discere potuisset.

§. 101. *Consilia ejus bellica & tecta media*, quibus hostibus suis perniciem afferebat, considerari possunt, vel respectu militum suorum; vel respectu hostium, vel tandem respectu ipsorum præliorum.

§. 102. *Multa militibus promisit præmia & honores*. Fortitudinis hæc & alacritatis incitamenta sunt, quam præ reliquis Dux suis comparare tenetur. Excitant & illis ad nequitiam & clancularias cædes illorum, quorum prudentia, consilia & opera, victoria nocere possunt. Stimulus erant præmia Davidi, ut Monomachiam compendium bellorum cum Goliatho iniret, quam alias non tam facile suscepisset. Præmiis quoque & honore servos suos contra Davidem, sed frustra, excitabat.

§. 103. *Spolia fuis demum hostibus legenda permisit*, ne iis intenti milites ab hostibus, sæpe ut fieri solet, ex improvise opprimerentur. Militum numerum ne nimium crebris obsidionibus urbium levioris momenti consumeret, petiit Metropolim, qua nondum capta, hostis victus non est, licet prostratus sit. Regiam cum occupasset Amalekitæ *), facile reliquas perdere poterat. In obsidione urbium, non omnibus presentibus, sed aliquibus iisque fortissimis & copiis secretis, impetum faciebat, quo expugnatione repulsa denuo

denuo eam renovare; vel a tergis obsidionis liberatores retardare posset.

*) 1. Sam. XV. 7.

§. 104. *Celeritate alias multa hosti damna faciebat*: nam populum dispersum intra aliquot dierum spatium colligere, eoque collecto, præter opinionem turmas hostiles dissipare poterat. Accedebat *pacis & deditiois mentio*, cum Naas Jabessitas obsideret; eoque dolo Regem hunc, nihil insidiosi blanditiis hisce subesse credentem, capiebat. r).

t) 1. Sam. IX. 6. 16. seqq.

§. 105. *Noctis etiam & diei caliginose rationem habebat*, in qua partes adversæ torpent, ad pugnam tardæ sunt & hostem irruentem accurate animadvertere nequeunt. Interim *hostibus fugiendi locum relinquebat* non circum circa cingendo, quo tela, & desperatione suggesta, quæ non in salutem sed mortis ultionem emittuntur, evitaret. Sicque non modo hostibus; sed & sibi suisque confulebat.

§. 106. *Occasionum quoque non negligens observator fuit*: in his namque plurima belli momenta sita esse observavit, & recte quidem: has enim qui negligit, nunquam nisi in somno maximarum ditionum dominator erit. *Nimum quoque observandi studium & Deum negligit & militum saepe ruinam facit*. Noster qui aliquando Philistinorum hostium turbam dissentientem viderat, sacerdoti suo ut a quærendo Deum desisteret, præcipiebat; ratus horam esse in qua omnes superari possent. Imo ne suæ deesset victoriæ, milites sub pœna capitis ad jejunandum obligabat, ne fortassis hi cibum capientes moram fugienti hosti concederent.

§. 107. *Pertinax ast hostium persecutio uti periculosa, ita hic quoque culpabilis*: Philistinorum namque copia magna; Israelitarum exigua. Hostes ipsi quandoque fugam simulant, quo persecutores distrahant, quod & Israelitæ ipsi in bello contra Benjaminitas fecerunt *). Hostes imo pressi arma desperabundi in persecutores convertere solent, quia fuga, ultimo salutis præsidio, sibi confulere nequeunt, & quandoque victoriam ferme amissam e faucibus quasi vincientium rapere solent.

*) Judic. XX. 29. 36. 37.

§. 108. *Eventus bellorum* plerumque quidem felix: *ultimus* autem infelix admodum, *partim* ob auxilii divini absentiam, *partim* ob amissas victorias & comminam *αὐτοχρησίαν* Regis, quæ finem administrationis Regimini ejus imponebat. Ordo ista omnia uberritis persequetur.

§. 109. *Derelictionem divinam* ipse conqueritur cum spectro illo Endoræ, licet modum responsionis divinæ extraordinarium, contra divinum præceptum, expectasse vel potius postulasse videatur. Desperatio tamen ex neglectu Dei orta, Deum quærere ejusque consilia advertere non permittebat. Ideoque hanc querelam non fortis, sed desperabundi hominis fuisse censemus.

§. 110. Tyrannus nempe hic vanæ gloriæ cupidus, *exercitum Philistinorum amplissimum* viderat, suamque simul *resistendi impotentiam* cognoverat; ideoque futuri eventus novaturiens, certior fieri cum vellet, quærebat Deum sed responsum non accipiebat: nec tamen commovebatur, quin potius ad veneficam, mulierem mortuorum umbram ex pacto diaboli explicito excitare & extra se collocare *u)* valentem, se convertebat, Samuelem producere jubens quo dubium belli eventum ab eo cognosceret.

*) Dissentire videtur Casp. Schottus. *Phys. Curios. L. IV. c. XI. f. 548.* & a seipso *f. 550.*

§. 111. Impius qui Samuelem vivum audire renuerat, mortuum interrogare conabatur, qui *more humano* nec audire nec loqui poterat. Sed deceptus neminem minus quam Samuelem alloquebatur *x)*. Diabolus erat, *cujus faciem* (si Hebræorum magistris fides *y)* *nec ipse, nec socii viderunt.* Nec orationem scenici illius Samuelis quisquam (juxta eosdem) præter solum Regem audivit, non socii non venefica.

x) conf. præter reliquos Hahnii *Dissert. de spectro Endoræ præf. D. Joh. Ern. Gerharδο Fena habitam* *y)* Varen. *Comment. ad Isa. part. II. Orat. XIV. c. 8. p. 344.*

§. 112. Interim tamen seipsum cum adversariorum armis committebat a quibus ipse & universus ejus exercitus percussus, gloriam iisdem cedere renuens, armigerum rogabat, ut manus violentas ipsi inferret: recusante autem armigero (nescio qua religione ductus) ipse se gladio transverberat. Et licet Amalekita, se semivivum trucidasse profiteretur ob *mendacium* tamen hoc & *faciendi propositum* juste interfectus est.

§. 113.

§. 113. Mortis hujus causam *ambitionem* nimiam fuisse, factis & verbis constat: desperabundus enim se, in *victoria*, a pseudo Samuele jam denegatæ & *glorie spem* armis hostilibus exponibat: sed cum relaberetur; hæc erga armigerum suum ejusdem notæ hominem, verba evomebat: *interfice queso me, ne vivus incircumcisis bisce luditrio sim.*

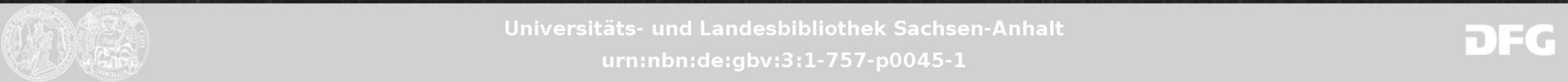
§. 114. Et quamvis vivus vexationes hostium evitaret, mortuus tamen non poterat: altero enim post prælium die hostes cadavera occisorum vestimentis, aliisque rebus spoliantes, hunc quoque, omnibus regiis insignibus ab Amalekita jam iam privatum, inveniebant, Regemque esse *vel* ex adjacente armigero; *vel* ex gladio corpus transmeante, aliisque armis, *vel* ex facie uni atque alteri nota cognoscebant, & capite amputato, cum armis per universam Philistinorum terram, ad deprædicandum fortissimos suos Deastros misso, corpus cum corporibus filiorum ejus in Bethsan quæ hodie *Scythopolis* 2), suspendebant.

2) Bissel, *Dec. III. Ruin. l. p. 209.*
§. 115. Jabessitarum tamen *pietas* erga Regem impium & *gratitudo* pro pristinis acceptis beneficiis a) merito laudatur. Hi enim circa Regis cadaver certiores facti, noctu se consociabant, corpus auferebant & truncum dempto capite humabant. Quamvis autem qui seipso vita privant, secundum mores & leges hebræorum b) recte inhumati projiciantur: nihilominus ignominiam hanc & infelicitatem corporis humani maximam c) recte d), etiam secundum Davidis sententiam e) abstulerunt.

a) conf. sup. §. 95. b) vid. Egesipp. *Excid. Hieros. L. III. c. 17.* c) B. Quenstedt. *Tr. de sepultura veterum Rom. Grec. Jud. & Christian. Disp. II. c. 14.* d) H. Grotius *de I. B. & P. L. II. c. XIX. n. V. §. 4.* e) 2. Sam. II. 5.

§. 116. Ipsum cadaver putridum, vermibusque fortassis scæteris (ad minimum enim in diem tertium solis radiis expositum erat) igni vel carnes consumendi f); vel aromatibus quibuscunque accensis, illud Ægyptiorum in morem, arefaciendi & condiendi gratia g) tradiderunt. Ossa vero collecta terræ universorum matris gremio mandarunt.

f) Vid. D. Georgii Calixti *Historia Josephi f. m. 93.* g) ita B. nostrum Lutherum sensisse credo, quia verbum hebraicum *בראכה* per *berâuchern*

§. 117. Sepulchrum in Sylva quadam prope Jabes ab hujus urbis incolis ipsi præparatum fuisse ex 1 Sam. XXXI, 12. constat. Specialius Autor Chronicorum *b)* arborem quercum (quamvis alii minus recte *וַיִּתְּנֵהוּ* per Terebinthum, Ilicem, pinum, abiem, alnum &c. reddant *i)*) indicat, sub qua ipsum humarunt; ex quo sepulchro David ossa hæc tandem ad sepulchrum patris Kis, in tribu Benjamin prope urbem Zela situm, efferenda curavit *d)*.

b) L. I. c. XI. 12. *i)* conf. Ursini *Arbores. Biblicum* c. XIII. §. 1. seqq. *d)* 2 Sam. XXI. 14.

§. 118. Ritus alios observasse credibile quamvis sit, parum tamen de illis nobis constat. Interim Davidem orationem quasi *Funebrem*, qua præprimis Saulis fortitudinem & liberalitatem commendavit, ad propinquos suos habuisse *m)*; Civesque Jabes lachrymis, septiduo jejunio aliisque mœstitiæ signis, mortem regis sui luxisse *n)*; non possumus non referre, ne aliquid magnifici circa funeris humani actum defuisse videatur.

m) 2. Sam. I. 17. seqq. *n)* 1. Sam. XXXI. 13. 1. Chron. XI. 12.

§. 119. Hactenus exitus Regiminis. Nihil jam restat, nisi ut mentio *annorum regiminis* ejus & *successoris* in Regno fiat. Perplexam plane variæ Autorum sententiæ durationem administrationis Saulis reddunt: communissima tamen videtur quæ 18. annos præter propter numerat: attamen nemini facile eandem obtudemus. *Successor* autem verus, David merito censetur, non obstante Isbosethum filium Saulis ab Abnero Regem supra plurimas tribus Israel creatum dici. Sed de hoc nihil præter dicta adducenda erant.

§. 120. Habes hic B.L. quæ pro instituto nostro consignavimus; quæ si levia tibi videntur; graviora & accuratiora ipse addas: ab ætate nostra quis alia expectabit? Ignosces tamen non ex proposito, sed ex debito peccantibus.

TANTUM.

Gloria sit Patri; Sit Nato Gloria; Sancto
Gloria Spiritui; Triadi sit gloria sanctæ!

PARADOXA

1. Omnia paradoxa sunt falsa, nostra sunt vera.

2. Recte equidem accidenti opponitur substantia, sed quandoque substantia est accidens.

3. Aggregatum non est Ens.

4. Non datur malum, quod non est bonum: datur tamen malum quod est bonum.

5. Diabolus non est a Deo, etiam si omne Ens sit a Deo.

6. Recte secundum Cartesianorum sententiam sol non quiescit.

7. Datur vacuum quod non est vacuum.

8. Nemo contrarium sentiens nisi mediis violentis ad assentiendum nostræ sententiæ adigi debet & potest.

9. Justitia est causa legum; & leges sunt causa justitiæ.

10. Aeternum quoddam est finitum.

an T. 174

PARADOX

1. Omnia paradoxa sunt falsa, nonne sunt
 2. Recte eundem accidenti opponitur sub-
 3. Aggregatum non est pars
 4. Non datur malum, quod non est bonum
 5. Diabolus non est a Deo creatus omnia sunt
 6. Recte secundum Cartesianorum sententiam
 7. Datur vacuum quod non est vacuum
 8. Nemo contrarium sentiens nisi modis
 9. Iusticia est causa legum; & leges sunt causae
 10. Verum quod dicitur est iustum

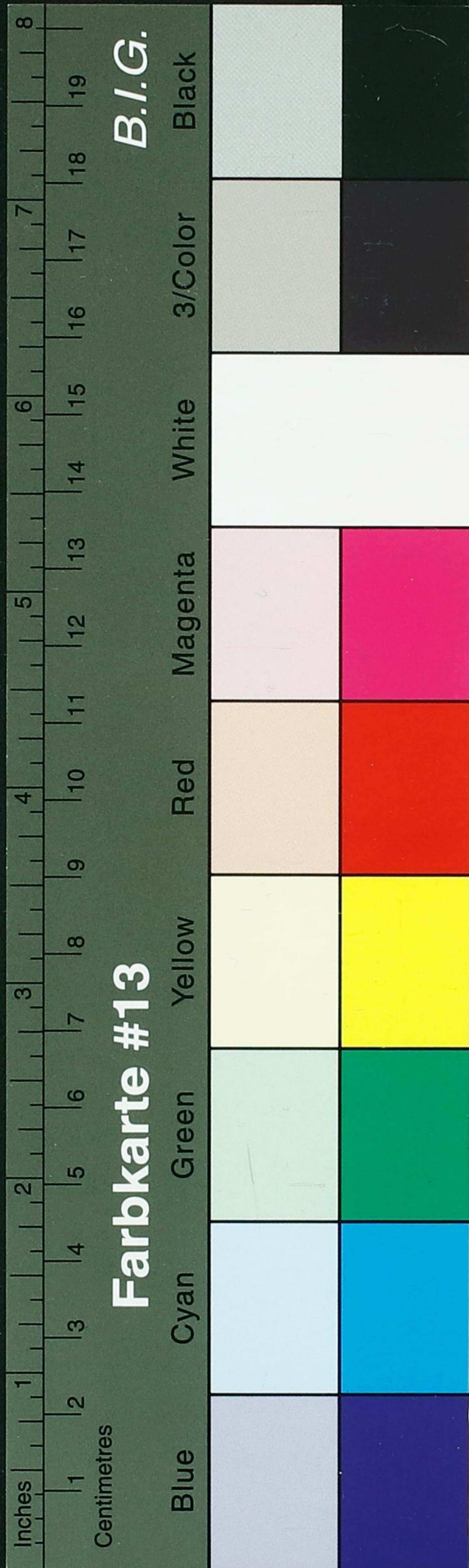

77c

1707

K. 412,31.

X 186 2213

II i
174

Q. D. B. V.
DISSERTATIONEM HISTORICO-
POLITICAM

De

SAULE REGE
ISRAELITARUM,

ex

*Amplissimæ Facultatis Philosophicæ
consensu*

IN ALMA PHILYREA

PRÆSES

M. FERDINANDUS GEORGI,

Neost. Ebersvvald.

&

RESPONDENS

MATTHIAS OTTO LEUTZO,

Papendorff.

MARCHICI

Publicæ Eruditorum Διασκέψ

Die XXXI Augusti, Anni M DC XIC

H. L. Q. C.

subjicient.

LIPSIÆ,

Typis CHRISTOPHORI GUNTHERI.

H. D. Wölfel